

**Brüssel, 23. jaanuar 2019
(OR. en)**

5452/19

**Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0229(COD)**

CODEC 125	EF 14
ECOFIN 39	TELECOM 18
UEM 13	IA 14
CADREFIN 25	FSTR 8
COMPET 44	EDUC 18
RECH 29	CULT 11
ENER 20	AUDIO 7
TRANS 30	PE 10
ENV 47	

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse InvestEU programm - Euroopa Parlamendis toimunud menetluse tulemus (Strasbourg, 14.–17. jaanuar 2019)

I. SISSEJUHATUS

Raportöörid José Manuel FERNANDES (PPE, PT) ja Roberto GUALTIERI (S&D, IT) esitasid eelarvekomisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni nimel raporti, mis sisaldas ühte muudatusettepanekut (muudatusettepanek nr 1) määruse ettepaneku muutmiseks.

Lisaks sellele esitas tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon ühe muudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 2), Rohelised/EVF 11 muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 3–13), PPE kaks muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 14–15), ALDE ühe muudatusettepaneku (muudatusettepanek 16) ning GUE/NGL 25 muudatusettepanekut (muudatusettepanekud 17–41).

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 16. jaanuaril 2019 toimunud hääletusel vastu järgmised muudatusettepanekud: 1, välja arvatud II lisa punktile 12 vastav osa (tagasi lükatud) ning põhjendusele 35 vastav osa (tühistatud), 2, 3, 5, 7, välja arvatud punktile a vastav osa, 15 ja 16¹. Vastuvõetud muudatusettepanekud on esitatud lisas.

Pärast hääletamist saadeti ettepanek tagasi komisjonile vastavalt Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 59 lõike 4 punktile 4, jättes seega parlamendi esimese lugemise lõpule viimata ja alustades läbirääkimisi nõukoguga.

¹ Vt hääletusnimekirja punkt 13, mis on esitatud järgmisel aadressil: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+PV+20190116+RES-VOT+DOC+PDF+V0//ET&language=ET>

InvestEU programmi loomine ***I

Euroopa Parlamendi 16. jaanuaril 2019. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse InvestEU programm (COM(2018)0439 – C8-0257/2018 – 2018/0229(COD))²

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

[Muudatusettepanek 1, kui ei ole märgitud teisiti]

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED*

komisjoni ettepanekule

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse InvestEU programm

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 173 ja artikli 175 kolmandat lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust³,

² Asi saadeti vastavalt kodukorra artikli 59 lõike 4 neljandale lõigule vastutavatele komisjonidele tagasi institutsioonidevahelisteks läbirääkimisteks (A8-0482/2018).

* Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud **paksus kaldkirjas**, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ■ .

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁴,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (-1) ***Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond on osutunud väärtuslikuks vahendiks, millega kaasata erainvesteeringuid ELi tagatise ja EIP grupi omavahendite kasutamise kaudu.***
- (1) Võrreldes 2,2 %ga SKPst 2009. aastal oli taristuinvesteeringute maht 2016. aastal 1,8 % SKPst ning seega on investeeringute määr ligikaudu 20 % alla ülemaailmse finantskriisi eelset taset. Kuigi investeeringute suhe SKPsse on liidus suurenemas, jääb see alla sellele, mida võiks oodata tugeva elavnemise perioodil, ja ei ole piisav, et kompenseerida aastatepikkust alainvesteeringut. Veelgi olulisem on, et praegune ja prognoositav ***avaliku ja erasektori*** investeeringute tase ei kata liidu struktuurset investeerimisvajadust ***pikaajalise majanduskasvu toetamiseks*** tehnoloogiliste muutuste ja ülemaailmse konkurentsivõime seisukohast, sealhulgas investeeringuid innovatsiooni, oskustesse, taristusse ning väikestesse ja keskmise suurusega ettevõtetesse (VKEd), ning vajadust tegeleda peamiste ühiskondlike probleemidega, nagu jätkusuutlikkus ja elanikkonna vananemine. Seepärast tuleb jätkuvalt toetada turutõrgete kõrvaldamist ja mitteoptimaalsete investeerimisolukordade lahendamist, et vähendada investeerimispuudujääki suunatud sektorites, et saavutada liidu poliitilised eesmärgid.
- (2) Hindamise tulemused osutavad, et ajavahemiku 2014–2020 mitmeaastases finantsraamistikus kasutatavad mitmesugused rahastamisvahendid on mõningal määral kattunud. Selline mitmekesisus on teinud asja keeruliseks ka vahendajatele ja lõppsaajatele, kes pidid arvestama erinevate kõlblikkus- ja aruandluseeskirjadega. Kooskõlastatud eeskirjade puudumine takistas liidu erinevate vahendite kombineerimist, kuigi selline kombineerimine oleks olnud kasulik projektidele, mis vajavad eri liiki rahastamist. Seepärast tuleks luua üksainus fond – InvestEU fond, et pakkuda lõppsaajatele tõhusamalt toimivat toetust, ühendades finantstoetuse ja lihtsustades seda üheainsa eelarvelise tagatise skeemi raames ning seeläbi parandades liidu sekkumise mõju, vähendades samal liidu eelarve kulusid.

³ ELT C [...], [...], lk [...].

⁴ ELT C [...], [...], lk [...].

- (3) Viimastel aastatel on liit võtnud vastu ambitsioonikad strateegiad, et viia lõpule ühtse turu väljakujundamine ning stimuleerida jätkusuutlikku **ja kaasavat** majanduskasvu ja töökohtade loomist, nt **Euroopa 2020. aasta strateegia**, kapitaliturgude liit, digitaalse ühtse turu strateegia, **Euroopa kultuurivaldkonna tegevuskava**, pakett „Puhas energia kõigile eurooplastele“, ELi ringmajanduse loomise tegevuskava, Euroopa vähese heitega liikuvuse strateegia, Euroopa kosmosestrateegia ning **Euroopa sotsiaalõiguste samm**. InvestEU fond peaks kasutama ja tugevdama nende üksteist toetavate strateegiate sünergia, toetades investeeringuid ja pakkudes juurdepääsu rahastamisele.
- (4) Liidu tasandil moodustab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta raamistiku, mille alusel tehakse kindlaks riikide reformiprioriteedid ja jälgitakse nende rakendamist. Liikmesriigid töötavad nende reformiprioriteetide toetuseks **koostöös kohalike ja piirkondlike ametiasutustega** välja oma riiklikud mitmeaastased investeerimisstrateegiad. Investeerimisstrateegiad tuleks esitada koos iga-aastaste riiklike reformikavadega, et anda ülevaade prioriteetsetest investeerimisprojektidest, mida toetatakse liikmesriikide või liidu (või mõlema) vahenditest, ning neid projekte koordineerida. Samuti peaksid need aitama kasutada liidu rahalisi vahendeid järjekindlalt ja maksimeerida sellise rahalise toetuse lisandväärtust, mis saadakse eelkõige Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest, Euroopa investeeringute stabiliseerimise vahendist ja InvestEU fondist, kui see on asjakohane.
- (5) InvestEU fond peaks aitama parandada liidu konkurentsivõimet **ja sotsiaalmajanduslikku lähenemist**, sealhulgas innovatsiooni, digitaliseerimise **ja ringmajanduse põhimõtetele vastava ressursside tõhusa kasutamise** valdkonnas, liidu majanduskasvu jätkusuutlikkust **ja kaasatust ning** sotsiaalset vastupanuvõimet ning kapitaliturgude liidu integratsiooni, sealhulgas lahendused kapitaliturgude killustatuse vähendamiseks ja rahastamisallikate mitmekesistamiseks liidu ettevõtete jaoks. **See muudaks liidu majanduse ja finantssüsteemi vastupidavamaks ja suurendaks selle võimet reageerida tsüklilistele langustele.** Selleks peaks **InvestEU fond** toetama projekte, mis on tehniliselt , majanduslikult **ja sotsiaalselt** tasuvad, pakkudes raamistiku võla-, riskijagamis- ja omakapitali instrumentide kasutamiseks koos liidu eelarve tagatisega ja **vajaduse korral** rakenduspartnerite **rahalise** osalusega. See peaks põhinema nõudlusel, samas kui InvestEU fondi toetus peaks samal ajal **tooma pikaajalist strateegilist kasu liidu peamistes poliitikavaldkondades, mis jääksid muidu rahastamata või oleksid alarahastatud, aidates nii** kaasa liidu poliitiliste eesmärkide saavutamisele.

- (5a) *Komisjon ja rakenduspartnerid peaksid tagama, et InvestEU programm kasutab ära kogu täiendavuse ja koostoime toetuste ja muude toetatavate poliitikavaldkondade alla kuuluvate meetmetega kooskõlas liidu muude programmide, nagu programm „Euroopa horisont“, Euroopa ühendamise rahastu, digitaalse Euroopa programm, ühtse turu programm, Euroopa kosmoseprogramm, Euroopa Sotsiaalfond+, programm „Loov Euroopa“ ning keskkonna ja kliimameetmete programm (LIFE), eesmärkidega.*
- (5b) *Kultuuri- ja loomesektor on vastupidav ja kiiresti kasvav liidu majandussektor, kus intellektuaalomandi ja individuaalse loovuse abil luuakse nii majanduslikku kui ka kultuurilist väärtust. Samas takistab nende vahendite immateriaalne laad juurdepääsu erasektoripoolsele rahastamisele, mis on hädavajalik investeerimiseks, laiendamiseks ja rahvusvahelisel tasandil konkureerimiseks. Programmi „Loov Euroopa“ raames loodud sihtotstarbeline tagatissüsteem on kultuuri- ja loomeettevõtete finantssuutlikkust ja konkurentsivõimet edukalt tugevdanud. Seetõttu peaks InvestEU programm kultuuri- ja loomesektori VKEde ja organisatsioonide juurdepääsu rahastamisele hõlbustama.*
- (6) InvestEU fond peaks toetama investeringuid materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse, *sh kultuuripärandisse*, et soodustada *kestlikku ja kaasavat* majanduskasvu, investeringuid ja tööhõivet, ning aitama seega kaasa heaolu parandamisele ja sissetulekute õiglasemale jaotusele ning *suuremale majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele* liidus. *InvestEU fondist rahastatavad projektid peaksid vastama liidu sotsiaal- ja keskkonnastandarditele, nagu töötajate õiguste austamine ning kliimasõbralik energiatarbimine ja jäätmekäitlus.* InvestEU fondi kaudu sekkumine peaks täiendama muid liidu antavaid toetusi.
- (7) Liit kiitis heaks eesmärgid, mis on sätestatud ÜRO säästva arengu tegevuskavas 2030 ja selle kestliku arengu eesmärkides ning 2015. aasta Pariisi kokkuleppes, samuti Sendai katastroofiohu vähendamise raamistikus 2015–2030. Kokkulepitud eesmärkide, sealhulgas liidu keskkonnapoliitika eesmärkide saavutamiseks tugevdatakse märkimisväärselt kestliku arengu edendamise meetmeid. Seepärast *peaks* InvestEU fondi *ülesehitus põhinema kestliku arengu ja ohutuse põhimõtetel ning fossiilkütustega seotud investeringuid ei tohiks toetada, kui puudub nõuetekohane põhjendus selle kohta, et asjaomane investering aitab kaasa energialiidu eesmärkide saavutamisele.*

- (8) InvestEU programm peaks aitama luua liidus jätkusuutlikku rahastamissüsteemi, mis toetab erasektori kapitalivoogude ümbersuunamist **sotsiaalsetesse ja** jätkusuutlikesse investeeringutesse kooskõlas komisjoni jätkusuutliku majanduskasvu rahastamise tegevuskavas⁵ esitatud eesmärkidega.
- (8a) **Pikaajalise rahastamise ja jätkusuutliku majanduskasvu edendamise vaimus tuleks soodustada kindlustusandjate pikaajalisi investeerimisstrateegiaid, vaadates läbi InvestEU programmi raamistikus ELi tagatisega tagatud investeerimisprojektide rahastamiseks eraldatud maksetele esitatavad maksejõulisuse nõuded. Selleks et viia kindlustusandjate stiimulid vastavusse liidu pikaajalise jätkusuutliku majanduskasvu eesmärgiga ja kõrvaldada InvestEU programmi raames investeerimistõkked, peaks komisjon seda muutmist Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ^{1 a} artikli 77f lõikes 3 osutatud läbivaatamise raames arvesse võtma.**
- (9) Kajastades kliimamuutusega toimetuleku olulisust kooskõlas liidu kohustustega Pariisi kliimaleppe rakendamise osas ning selleks et saavutada ÜRO säästva arengu eesmärged, aitab InvestEU programm kliimameetmeid liidu poliitikas laiemalt kajastada ja liikuda selle üldeesmärgi suunas, et liidu eelarvekulutustest eraldataks **mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 vältel 25 % kliimaeesmärkide saavutamise toetamiseks ja saavutataks iga-aastane sihtase 30 % niipea kui võimalik ja hiljemalt 2027. aastaks.** InvestEU programmi raames võetavad meetmed peaksid panustama vähemalt **40 %** InvestEU programmi kogu rahastamispaketist kliimaeesmärkidele. Asjakohased meetmed määratakse kindlaks InvestEU programmi ettevalmistamise ja rakendamise käigus ning neid hinnatakse uuesti programmi hindamis- ja läbivaatamismenetluste käigus.
- (10) InvestEU fondi panust kliimaeesmärkide **ning kliima- ja energiaraamistikus 2030 sätestatud sektoripõhiste eesmärkide** saavutamisse jälgitakse ELi kliimakulutuste seiresüsteemi kaudu, mille on välja töötanud komisjon koostöös rakenduspartneritega ja mille puhul kasutatakse kriteeriume, mis on kehtestatud [määrusega, millega luuakse raamistik jätkusuutlike investeeringute hõlbustamiseks⁶], et määrata kindlaks, kas

⁵ COM(2018)0097.

^{1a} **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).**

⁶ COM(2018)0353.

majandustegevus on keskkonnasäästlik. *InvestEU programm peaks ühtlasi toetama kestliku arengu eesmärkide muude mõõtmete elluviimist.*

- (11) Vastavalt Maaailma Majandusfoorumi 2018. aasta aruandele ülemaailmsete riskide kohta on kümme kõige suuremat maailmamajandust ähvardavat ohtu seotud keskkonnaga. Selliste ohtude hulka kuuluvad õhu, pinnase, **maismaavee ja ookeanide** saastumine, äärmuslikud ilmastikunähtused, bioloogilise mitmekesisuse kadu ning kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise ebaõnnestumine. Keskkonnakaitse põhimõtted on tugevalt lõimitud aluslepingutesse ja paljudesse liidu poliitikameetmetesse. Seepärast peaksid InvestEU fond ja sellega seotud toimingud keskkonnavalaseid eesmärke edendama. Keskkonnakaitse ning sellega seotud ohtude ennetamine ja juhtimine edendamine tuleks integreerida investeringute ettevalmistamisse ja rakendamisse. EL peaks jälgima ka bioloogilise mitmekesisuse ja õhusaaste kontrolliga seotud kulutusi, et täita aruandluskohustusi bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2016/2284/EL⁷ raames. Seepärast tuleks keskkonnasäästlikkuse eesmärkidele eraldatud investeringuid jälgida, kasutades ühtset metoodikat kooskõlas metoodikaga, mis on välja töötatud liidu muude programmide raames kliima, bioloogilise mitmekesisuse ja õhusaaste valdkonnas, et saaks hinnata investeringute individuaalset ja kombineeritud mõju looduskapitali põhikomponentidele, sealhulgas õhule, veele, maale ja bioloogilisele mitmekesisusele.
- (12) Olulist liidu toetust saavaid projekte, eelkõige taristuvaldkonnas, tuleks hinnata kestlikkuse seisukohast vastavalt investeerimissuunistele, mille peaks välja töötama komisjon **tihedas** koostöös InvestEU programmi rakenduspartneritega **pärast avalike konsultatsioonide läbiviimist ja** kasutades sobival viisil kriteeriume, mis on kehtestatud [määrusega, millega luuakse raamistik jätkusuutlike investeringute hõlbustamiseks], et määrata kindlaks, kas majandustegevus on keskkonnasäästlik ja kooskõlas liidu muude programmide raames välja töötatud investeerimissuunistega. **Kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega peaksid** need suunised sisaldama asjakohaseid sätteid, et vältida põhjendamatut halduskoormust, **ning investeerimissuunistes sätestatud teatavast suurusest väiksemad projektid tuleks kestlikkuse hindamisest välja jätta.**

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist, millega muudetakse direktiivi 2003/35/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/81/EÜ (ELT L 344, 17.12.2016, lk 1).

- (13) Madal taristuinvesteeringute määr liidus finantskriisi ajal pärssis liidu suutlikkust soodustada jätkusuutlikku majanduskasvu, konkurentsivõimet ja lähenemist. Mahukad investeeringud Euroopa taristusse, **eelkõige seoses omavahelise ühendatuse ja energiatõhususe ning Euroopa ühtse transpordipiirkonna loomisega**, on esmatahtsad, et saavutada ELi kestliku arengu eesmärgid, sealhulgas **täita liidu võetud kohustused kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks, ning** energia- ja kliimaeesmärgid aastaks 2030. Seetõttu peaks InvestEU fondi toetus olema suunatud investeeringutele transpordi, energia, sealhulgas energiatõhusus ja taastuvenergia, keskkonna, kliimameetmete, merenduse ja digitaalse taristu valdkonnas, **toetades näiteks intelligentsete transpordisüsteemide arendamist ja kasutuselevõtmist. InvestEU programm peaks käsitlema prioriteedina valdkondi, kuhu on liiga vähe investeeritud ja kus on vaja täiendavaid investeeringuid, sealhulgas säästev liikuvus, energiatõhusus ja meetmed, mis aitavad kaasa 2030. aasta ja pikaajaliste kliima- ja energiaeesmärkide saavutamisele.** Liidu rahalise toetuse mõju ja lisaväärtuse maksimeerimiseks on asjakohane edendada ühtset investeerimisprotsessi, mis tagab projektide nähtavuse **ja suurendab sünergilist toimet** asjakohaste liidu **transpordi-, energia- ja digivaldkonna** programmide lõikes. Pidades silmas julgeolekuohtusid, tuleks liidu toetust saavate investeerimisprojektide puhul võtta arvesse kodanike avalikes kohtades kaitsmise põhimõtteid. See peaks täiendama edusamme, mida on teinud muud liidu fondid, nagu Euroopa Regionaalarengu Fond, mille raames toetatakse avalikesse kohtadesse ning transpordi-, energia- ja muusse kriitilise tähtsusega taristusse tehtavate investeeringute julgeolekukomponente.
- (13a) **InvestEU programm peaks andma rohkem mõjuvõimu kodanikele ja kogukondadele, kes soovivad investeerida säästvamasse, vähese CO₂-heitega ühiskonda, sealhulgas energiasüsteemi ümberkujundamisse. Arvestades, et [muudetud taastuvenergia direktiiv] ja [muudetud elektridirektiiv] tunnustavad ja toetavad nüüd taastuvenergia ja kodanike energiakogukondi ning omatarbeks toodetud taastuvenergia tarbijaid kui olulisi osalejaid liidu energiasüsteemi ümberkujundamises, peaks InvestEU aitama hõlbustada nende osalejate osalemist turul. [ME 3]**
- (13b) **InvestEU programm peaks vajaduse korral kaasa aitama [muudetud taastuvenergia direktiivi] ja [juhtimismääruse] eesmärkide saavutamisele ning edendada investeerimisotsuste energiatõhusust. Samuti peaks see kaasa aitama pikaajalisele hoonete renoveerimise strateegiale, mille liikmesriigid peavad kehtestama [ehitiste**

energiatõhususe direktiivi] alusel. Programm peaks tugevdama digitaalset ühtset turgu ja aitama kaasa digitaalse lõhe vähendamisele, suurendades samal ajal leviala ja ühenduvust liidus.

(13c) Liiklejate ohutuse tagamine on transpordisektori arengus suur probleem ning võetavad meetmed ja investeeringud aitavad vähendada teedel hukkunute või raskelt vigastatute arvu ainult piiratud määral. InvestEU programm peaks aitama tõhustada selliste tehnoloogiate väljatöötamiseks ja rakendamiseks tehtavaid pingutusi, mis aitavad suurendada sõidukite ja maanteetaristu ohutust.

(13d) Tõeliselt mitmeliigiline transport annab võimaluse luua tõhus ja keskkonnasõbralik transpordivõrgustik, mis kasutab kõigi transpordiliikide potentsiaali maksimaalselt ära ja loob nendevahelise koostoime. InvestEU programmist võiks saada oluline vahend, millega toetada investeeringuid mitmeliigilistesse transpordisõlmedesse, mis vaatamata oma märkimisväärsele majanduslikule potentsiaalile ja ärilisele mõttekusele kujutavad endast erainvestorite jaoks olulist riski.

(14) Kuigi investeeringute üldine tase liidus kasvab, ei ole investeeringud suurema riskiga valdkondades, nagu teadusuuringud ja innovatsioon, ikka veel piisavad. Võttes arvesse, et teadus- ja innovatsioonitegevuse rahastamine avaliku sektori vahenditest soodustab tootlikkuse kasvu ning on oluline erasektori teadus- ja innovatsioonitegevuse hoogustamiseks, kahjustab teaduse ja innovatsiooni investeeringute nappus liidu tööstuse ja majanduse konkurentsivõimet ning tema kodanike elukvaliteeti. InvestEU fond peaks pakkuma asjakohaseid finantstooteid, et hõlmata innovatsioonitsükli eri etappe ja mitmesuguseid sidusrühmi, ning eelkõige suurendada ja võtta kasutusele lahendusi liidus äritasandil, et muuta need konkurentsivõimeliseks maailmaturul ning edendada ELi säästva tehnoloogia alast tipptaset ülemaailmsel tasandil. Selleks et toetada investeeringuid kõrgema riskiga tegevusse, nagu teadusuuringud ja innovatsioon, peavad programm „Euroopa horisont“ ja eelkõige Euroopa innovatsiooninõukogu töötama koostoimes InvestEU programmi raames kasutuselevõetavate finantstoodetega. Lisaks on uuenduslikel VKEdel ja idufirmadel, eelkõige immateriaalse varaga tegelevatel ettevõtjatel, raske pääseda juurde rahastamisele, mistõttu peab Euroopa innovatsiooninõukogu selliste VKEde jätkuva toetamise tagamiseks tegema tihedat ja vastastikku täiendavat koostööd selleks InvestEU programmi raames ette nähtud finantstoodetega. Sellega seoses peaks kõnealuse sihipärase toetuse andmise kindlaks

aluseks olema programmi „Horisont 2020“ raames kasutusele võetud rahastamisvahendite, nagu InnovFin, ja COSME programmi raames loodud VKEde laenu tagatise kasutamise kogemus.

- (14a) *Turism on oluline liidu majandussektor ja InvestEU programm peaks aitama tugevdada selle pikaajalist konkurentsivõimet, toetades säästvale, innovaatilisele ja digitaalturismile ülemineku meetmeid.*
- (15) Tuleb teha kiiresti märkimisväärsed pingutusi, et investeerida digiüleminekusse *ja seda hoogustada ning* tuua kasu kõikidele liidu kodanikele ja ettevõtetele *nii linna- kui ka maapiirkondades*. Tugevale digitaalse ühtse turu strateegia poliitikaraamistikule peaksid nüüd järgnema sama ambitsioonikaid investeeringuid, sealhulgas tehisintellekti, *kooskõlas digitaalse Euroopa programmiga, eelkõige seoses eetika, masinõppe, asjade interneti, biotehnoloogia ja finantstehnoloogiaga, mis võivad suurendada tõhusust kapitali kaasamisel ettevõtluseks.*
- (16) **■** VKEd *moodustavad liidu ettevõtetest üle 99 % ning nende majanduslik väärtus on märkimisväärne* ja esmatähtis. Siiski seisavad nad rahastamise hankimisel silmitsi probleemidega, kuna nendega seotud riski peetakse suureks ja neil ei ole piisavat tagatist. Täiendavad probleemid tulenevad VKEde *ja sotsiaalsete ettevõtete* vajadusest säilitada konkurentsivõime, tegeledes digitaliseerimise, rahvusvahelistumise, *ringmajanduse loogikale ülemineku* ja innovatsiooniga ning täiendades oma töötajate oskusi. Võrreldes suuremate ettevõtetega on neil juurdepääs vähesematele rahastamisallikate: nad tavaliselt ei emiteeri võlakirju ning neil on vaid piiratud juurdepääs börsidele või suurtele institutsionaalsetele investoritele. *VKEde kapitalile juurdepääsu puudumist süvendab ka liidu era- ja riskikapitalisektori suhteline nõrkus*. Rahastamisele juurdepääs on veelgi keerulisem VKEde puhul, kelle tegevus keskendub immateriaalsele varale. Liidu VKEd tuginevad suuresti pankadele ja võlapõhisele rahastamisele panga arvelduskrediidi, pangalaenude või liisingu vormis. Tuleb toetada VKEsid, kellel on eespool osutatud probleemid, *lihtsustades nende juurdepääsu rahastamisele* ja pakkudes mitmekesisemaid rahastamisallikaid, et suurendada VKEde võimet rahastada nende asutamist, kasvu, *innovatsiooni ja kestlikku* arengut, *tagada nende konkurentsivõime*, panna vastu majanduslangusele ning muuta majandus ja finantssüsteem vastupidavamaks majanduslanguse või šokkide ajal *ning anda majandusele suutlikkus luua töökohti ja sotsiaalset heaolu*. See täiendab ka algatusi, mida on juba tehtud kapitaliturgude liidu

raames. *Sellised programmid nagu COSME on olnud VKEde jaoks olulised, sest need on soodustanud juurdepääsu rahastamisele kõigis VKEde elutsükli etappides, ning peale selle andis oma panuse EFSI, mille võimalused VKEd kiiresti kasutusele võtsid. Seetõttu peaks InvestEU fond tuginema kõnealustele edusammudele ning pakkuma käibekapitali ja investeringuid äriühingu kogu elutsükli jooksul, rahastades liisingutehinguid ja andes võimaluse keskenduda konkreetsetele sihipärastele finantstoodetele.*

- (16a) *Üldist huvi pakkuvaid teenuseid osutavatel ettevõtetel on keskne ja strateegiline roll peamistes suuri võrguteenuseid hõlmavates sektorites (energia, vesi, jäätmed, keskkond, postiteenused, transport ja telekommunikatsioon) ning tervishoiu, hariduse ja sotsiaalteenuste vallas. Liit kaitseb nende ettevõtete toetamise kaudu oma kodanike heaolu ja demokraatlikke valikuid, muu hulgas seoses teenuste kvaliteediga.*
- (17) Nagu on märgitud aruteludokumendis Euroopa sotsiaalse mõõtme kohta⁸ ja Euroopa sotsiaalõiguste sammast käsitlevas teatises⁹ ning **ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ELi raamistikus**, on kaasavama ja õiglasema liidu loomine liidu jaoks keskse tähtsusega ebavõrdsuse vähendamisel ja sotsiaalse kaasamise edendamiseks Euroopas. Võimaluste ebavõrdsus mõjutab eelkõige juurdepääsu haridusele, koolitusele, **kultuurile, tööhõivele, tervishoiule ja sotsiaalteenustele**. Investeeringud sotsiaalvaldkonna, oskuste arendamise ja inimkapitaliga seotud majandusharudesse ning haavatavate elanikkonnarühmade ühiskonda integreerimiseks võivad laiendada majanduslikke võimalusi, eriti juhul, kui neid koordineeritakse kui liidu tasandil. InvestEU fondi tuleks kasutada selleks, et toetada investeeringuid haridusse ja koolitusse, **kaasa arvatud töötajate ümberõppesse ja oskuste suurendamisse, sealhulgas piirkondades, mis sõltuvad CO₂-mahukast tööstusest ja mida mõjutab üleminek vähese CO₂-heitega majandusele**, suurendada tööhõivet, eelkõige madala kvalifikatsiooniga ja pikaajaliste töötute hulgas, ja parandada olukorda seoses **soolise võrdõiguslikkuse, võrdsete võimaluste**, põlvkondadevahelise solidaarsuse, tervishoiu **ja sotsiaalteenuste, sotsiaaleluruumide**, kodutuse, digitaalse kaasatuse, kogukonna arengu ning noorte rolli ja kohaga ühiskonnas, samuti seoses haavatavate elanikkonnarühmadega, sealhulgas kolmandate riikide kodanikega. InvestEU programm peaks aitama toetada ka Euroopa kultuuri ja loovust. Et olla valmis sügavateks muutusteks liidu ühiskondades ja tööturul

⁸ COM(2017)0206.

⁹ COM(2017)0250.

järgmisel aastakümnel, tuleb investeerida inimkapitali, *sotsiaalsesse taristusse, jätkusuutlikku ja sotsiaalsesse rahastamisse*, mikrorahastamisse, sotsiaalsete ettevõtete rahastamisse ja uutesse sotsiaalmajanduse ärimudelitesse, sealhulgas sotsiaalse mõjuga investeeringutesse ja sotsiaalsete tulemustega seotud lepingutesse. InvestEU programmi kaudu tuleks tugevdada tekkivat sotsiaalset turukeskkonda, suurendada mikro- ja sotsiaalsete ettevõtete *ning sotsiaalse solidaarsuse institutsioonide* rahastamist ja parandada nende juurdepääsu rahastamisele, et rahuldada nende ettevõtete nõudlust, kes seda kõige rohkem vajavad. Euroopa sotsiaalse taristu investeeringute kõrgetasemelise töökoona aruandes¹⁰ on esile toodud *vähemalt 1,5 triljoni euro suurune* investeeringute *kogupuudujääk (ajavahemikus 2018–2030)* sotsiaalse taristu ja teenuste, sealhulgas hariduse, koolituse, tervishoiu ja eluasemete valdkonnas, mis näitab, et on vaja toetust, sealhulgas liidu tasandil. Seepärast tuleb ära kasutada avaliku sektori, ettevõtlussektori ja heategevusliku kapitali, *samuti selliste alternatiivsete finantsteenuste osutajate nagu eetilised, sotsiaalsed ja jätkusuutlikud osalejad* ning sihtasutuste toetuse ühine potentsiaal, et toetada sotsiaalse turu väärtusahela arendamist ja suurendada liidu vastupidavust.

- (18) InvestEU fond peaks tegutsema nelja poliitikaharu kaudu, mis kajastavad liidu poliitika peamisi prioriteete, nimelt jätkusuutlik taristu, teadusuuringud, innovatsioon ja digitaliseerimine, VKEd ning sotsiaalvaldkonna investeeringud ja oskused.
- (19) Iga poliitikaharu peaks koosnema kahest osast, st ELi osast ja liikmesriigi osast. ELi osa kaudu tuleks kõrvaldada liiduüleseid *või konkreetse liikmesriigi turutõrkeid või lahendada mitteoptimaalseid investeerimisolukordi, sealhulgas neid, mis on seotud liidu poliitika eesmärkidega. Liikmesriigi osa kaudu tuleks tegeleda turutõrgete või mitteoptimaalsete investeerimisolukordadega ühes või mitmes liikmesriigis. Lisaks peaks liikmesriikidel olema võimalus panustada liikmesriigi osasse tagatise või rahaga. Vajaduse korral tuleks ELi ja liikmesriikide osasid kasutada vastastikku täiendaval viisil rahastamis- või investeerimistoimingute toetamiseks, sealhulgas mõlema osa toetuse kombineerimise kaudu. Piirkondlikel omavalitsustel peaks olema võimalus kanda liikmesriikide kaudu InvestEU fondi üle osa oma hallatavatest vahenditest, mille suhtes kohaldatakse eelarve jagatud täitmist ja mida seejärel kasutatakse sama piirkonna InvestEU projektide jaoks. Meetmed, mida toetatakse InvestEU fondist ELi või*

¹⁰ Avaldatud Euroopa majanduse aruteludokumendis nr 74, jaanuar 2018.

liikmesriigi osa kaudu, ei tohiks dubleerida ega välja tõrjuda erainvesteeringuid ega moonutada konkurentsi siseturul.

- (20) Liikmesriigi osa tuleks luua spetsiaalselt nii, et oleks võimalik kasutada liidu tagatise andmiseks eelarve jagatud täitmise alla kuuluvaid fonde. *See võimalus suurendaks liidu tagatud eelarvelise tagatise lisaväärtust, pakkudes seda suuremale hulgale lõppsaajatele ja mitmekesistades eelarve jagatud täitmise raames hallatavate vahendite eesmärkide täitmise vahendeid*, tagades samas tingimuslike kohustuste ühtse riskijuhtimise, rakendades komisjoni poolt eelarve kaudse täitmise raames antud tagatise. Liit peaks tagama liikmesriigi osa raames komisjoni ja rakenduspartnerite vahel sõlmitud tagatislepingutega ette nähtud rahastamis- ja investeerimistoimingud, eelarve jagatud täitmise alla kuuluvad fondid peaksid tegema tagatisse eraldised vastavalt eraldiste määrale, mille on kindlaks määranud komisjon *kokkuleppel liikmesriigiga*, võttes aluseks toimingute laadi ja sellest tuleneva eeldatava kahju, ning liikmesriik *ja/või rakenduspartnerid või erainvestorid* kannaksid eeldatavat kahju ületava kahju, andes liidule kompensatsioonitagatise. Sellised kokkulepped tuleks sõlmida ühes rahalist toetust käsitlevas lepingus iga liikmesriigiga, kes vabatahtlikult otsustab sellist võimalust kasutada. Rahalist toetust käsitlev leping peaks hõlmama ühte või mitut konkreetset tagatislepingut, mida rakendatakse asjaomases liikmesriigis. Eraldiste määra kehtestamiseks igal üksikjuhul eraldi tuleb teha erand määruse (EL, Euratom) nr XXXX¹¹ („finantsmäärus“) [artikli 211 lõikest 1]. Selline ülesehitus näeks ette ka ühtsed eeskirjad, mis käsitlevad eelarvelist tagatist, mida toetatakse keskselt hallatavatest fondidest või eelarve jagatud täitmise alla kuuluvatest fondidest, mis hõlbustaks nende kombineerimist.
- (21) InvestEU fond peaks olema avatud selliste kolmandate riikide osalusele, mis on Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmed, ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid, naabruspoliitikaga hõlmatud riigid ja muud riigid, kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud liidu ja kõnealuste riikide vahel. See peaks võimaldama pidevat koostööd asjaomaste riikidega, kui see on asjakohane, eelkõige teadusuuringute ja innovatsiooni ning VKEdes valdkonnas.
- (22) Käesoleva määrusega kehtestatakse muudele InvestEU programmi meetmetele kui ELi tagatise jaoks eraldiste tegemine rahastamispakett, mis on iga-aastase eelarvemenetluse

11

käigus Euroopa Parlamendi ja nõukogu peamine juhis [*reference to be updated as appropriate according to the new inter-institutional agreement*: Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel 2. detsembril 2013. aastal eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe¹² punkti 17] tähenduses.

- (23) ELi tagatis summas **40 817 500 000** eurot (jooksevhindades) liidu tasandil peaks eeldatavasti kaasama rohkem kui **698 194 079 000** eurot täiendavaid investeeringuid kogu liidus ja tuleks jaotada poliitikaharude vahel.
- (23a) *Liikmesriigid võivad liikmesriigi osasse panustada tagatise või rahaga. Ilma et see piiraks nõukogu õigusi seoses stabiilsuse ja kasvu pakti rakendamisega, tuleks liikmesriikide ühekordne tagatiste või raha vormis osalus või liikmesriigi või selliste riiklike tugipankade osalus, mis on liigitatud valitsemissektorisse või mis tegutsevad liikmesriigi nimel investeerimisplatvormides, kvalifitseerida põhimõtteliselt ühekordseteks meetmeteks nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97^{1a} artikli 5 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97^{1b} artikli 3 tähenduses.*
- (24) InvestEU fondi aluseks olevat ELi tagatist peaks kaudselt rakendama komisjon, tuginedes rakenduspartneritele, kellel on *vajaduse korral* kontakt *lõppvahendajatega, ja* lõppsaajatega. *Rakenduspartnerite valik peaks olema läbipaistev ja vaba mis tahes huvide konfliktist.* Komisjon peaks iga rakenduspartneriga sõlmima tagatislepingu, millega eraldatakse InvestEU fondist tagatis, et toetada rahastamis- ja investeerimistoiminguid, mis vastavad InvestEU fondi eesmärkidele ja kõlblikkuskriteeriumidele. *Tagatise riskijuhtimine ei tohiks takistada rakenduspartnerite otsest juurdepääsu tagatisele. Kui tagatis on ELi osa raames rakenduspartneritele antud, peaksid nad olema täielikult vastutavad kogu investeerimisprotsessi ning rahastamis- või investeerimistehingute nõuetekohaste hoolsusmeetmete eest. InvestEU fond peaks toetama projekte, millel on tüüpiliselt kõrgem riskiprofil kui projektidel, mida toetatakse rakenduspartnerite*

¹² Ajakohastada viidet: ELT C 373, 20.12.2013, lk 1. Kokkulepe on kättesaadav aadressil: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220(01)&from=EN)

^{1a} Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1).

^{1b} Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6).

tavategevusega, ja mida rakenduspartnerid ei saaks ilma InvestEU fondi toetuseta üldse või samas ulatuses ellu viia ajavahemikul, mil ELi tagatist on võimalik kasutada.

- (24a) InvestEU fondil peaks olema sobiv juhtimisstruktuur, mille toimimine peaks olema kooskõlas selle ainsa eesmärgiga: tagada ELi tagatise nõuetekohane kasutamine kooskõlas investeerimisotsuste poliitilise sõltumatuse ja vajaduse korral InvestEU fondi turupõhise olemuse põhimõtete tagamisega. Selle juhtimisstruktuuri peaksid moodustama juhatus, nõuandekogu ja täiesti sõltumatu investeringute komitee. Komisjon peaks hindama rakenduspartnerite esitatud investeerimis- ja rahastamistoimingute kooskõla liidu õiguse ja poliitikaga, samas kui lõplikud otsused rahastamis- ja investeerimistoimingute kohta peaksid tegema rakenduspartnerid. Juhtimisstruktuuri üldises koosseisus peaks olema tagatud sooline tasakaal.*

- (25) Tuleks luua nõuandekogu, kuhu kuuluvad **komisjoni, Euroopa Investeerimispanga (EIP) grupi ning** rakenduspartnerite ja liikmesriikide esindajad **ning neljast poliitikaharust igaiühel üks ekspert, kelle nimetab Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, ja üks Regioonide Komitee nimetatud ekspert**, et vahetada teavet ja seisukohti InvestEU fondi raames kasutatavate finantstoodete kohta ning arutada muutuvate vajaduste ja uute toodete, sealhulgas konkreetsete piirkondlike turulünkade üle.
- (26) **Juhatus peaks kindlaks määrama InvestEU fondi strateegilised tegevussuunad ja fondi toimimiseks vajalikud reeglid ning investeerimisplatvormidega tehtavate toimingute suhtes kohaldatavad nõuded. Juhatus peaks koosnema kuuest liikmest: kolm komisjoni nimetatud liiget, üks Euroopa Investeerimispanga nimetatud liige, üks liige, kelle nimetab nõuandekogu rakenduspartnerite esindajate hulgast ja kes ei tohiks olla EIP grupi esindaja, ning üks ekspert, kelle nimetab Euroopa Parlament ja kes ei tohiks küsida ega saada juhiseid liidu institutsioonidelt, asutustelt, büroodelt või ametitelt, ühegi liikmesriigi valitsuselt või mis tahes muult avaliku või erasektori organilt ja kes peaks tegutsema täiesti sõltumatult. See ekspert peaks täitma oma ülesandeid erapooletult ja InvestEU fondi huvides. Juhatus peaks koostama üksikasjalikud protokollid tuleks avaldada kohe, kui juhatus on need kinnitanud, ja Euroopa Parlamenti tuleks nende avaldamisest viivitamata teavitada.**
- (27) **Enne projekti investeringute komiteele esitamist peaks komisjoni korraldatud ja investeringute komitee eesistuja ees vastutav sekretariaat kontrollima rakenduspartnerite esitatud dokumentide täielikkust ning aitama komisjonil hinnata, kas investeerimis- ja finantseerimistehingud on kooskõlas liidu õiguse ja poliitikaga. Sekretariaat peaks ka juhatus abistama.**
- (28) Sõltumatutest ekspertidest koosnev investeringute komitee peaks jõudma seisukohale seoses ELi tagatise vormis toetuse andmisega rahastamis- ja investeerimistoimingutele, mis vastavad kõlblikkuskriteeriumidele, andes seeläbi projektidega seotud investeringute hindamise raames väliseksperdi arvamuse. Investeringute komitee peaks olema eri koosseisudes, et parimal viisil hõlmata erinevaid poliitikavaldkondi ja sektoreid.

- (29) InvestEU fondi kasutuselevõtuks vajalike rakenduspartnerite valikul peaks komisjon võtma arvesse vastaspoole suutlikkust täita InvestEU fondi eesmäärke ja panustada *sellesse* oma vahenditega, et tagada piisav geograafiline katvus ja hajutatus, maksimaalselt kaasata erainvestoreid, tagada piisav riskide hajutatus ja pakkuda uusi lahendusi, et kõrvaldada turutõrked ja lahendada mitteoptimaalseid investeerimisolukordi *ning tagada majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus*. Võttes arvesse aluslepingute kohast Euroopa Investeerimispanka (EIP) grupi rolli, grupi suutlikkust tegutseda kõigis liikmesriikides ning praeguste rahastamisvahendite ja EFSI raames saadud kogemusi, peaks *EIP* grupp jääma privilegeeritud rakenduspartneriks InvestEU fondi ELi osa raames. Lisaks EIP grupile peaksid riiklikud tugipangad või finantseerimisasutused olema võimelised pakkuma täiendavaid finantstooteid, pidades silmas, et nende kogemused ja suutlikkus piirkondlikul tasandil võib tuua kasu avaliku sektori vahendite mõju maksimeerimisel *kogu liidu territooriumil ning et tagada projektide õiglane geograafiline tasakaal, millega aidatakse kaasa piirkondliku ebavõrdsuse vähendamisele. Riiklike tugipankade või finantseerimisasutuste InvestEU programmis osalemise eeskirjades tuleks võtta arvesse proportsionaalsuse põhimõtet seoses asjaomaste rakenduspartnerite keerukuse, suuruse ja riskiga, et tagada väiksematele ja noorematele tugipankadele või finantseerimisasutustele võrdsed tingimused*. Lisaks peaks olema võimalik kasutada rakenduspartnerina muid rahvusvahelisi finantseerimisasutusi, eriti juhul, kui neil on suhteline eelis eriteadmiste ja kogemuste seisukohast teatavates liikmesriikides. Samuti peaks olema võimalik rakenduspartnerina tegutseda muudel üksustel, kes täidavad finantsmääruses sätestatud kriteeriume.
- (29a) *Investeerimisplatvormid peaksid koondama, kui see on asjakohane, kaasinvesteeriid, avaliku sektori asutusi, eksperte, haridus-, koolitus- ja teadusasutusi, asjaomaseid sotsiaalpartnereid ja kodanikuühiskonna esindajaid ning muid liidu, liikmesriikide ja piirkondade tasandil tegutsevaid asjaosalisi isikuid.*
- (30) Tagamaks, et sekkumised InvestEU fondi ELi osa raames keskenduvad turutõrgetele ja mitteoptimaalsetele investeerimisolukordadele liidu tasandil, kuid samas vastavad parima võimaliku geograafilise ulatuse eesmärkidele, tuleks ELi tagatist eraldada rakenduspartneritele, kes üksi või koos teiste rakenduspartneritega suudavad hõlmata *ühte või mitut liikmesriiki. Viimasel juhul on rakenduspartnerite lepinguline vastutus piiratud nende vastavate riiklike volitustega. Geograafilise mitmekesisistamise*

edendamiseks võib luua huvitatud liikmesriikide rühmadele keskendatud sihtotstarbelised piirkondlikud investeerimisplatvormid, mis ühendavad sambapõhise hindamise läbi teinud finantseerimisasutuste jõupingutused ja eksperditeadmised riiklike tugipankadega, kellel on rahastamisvahendite kasutamisel vähe kogemusi. Selliseid struktuure tuleks soodustada, sealhulgas InvestEU nõustamiskeskuselt saadava toetuse abil. Vähemalt 75 % ELi osa raames antavast ELi tagatisest tuleks eraldada EIP gruppide. Summad, mis ületavad 75 % ELi tagatisest, võiks anda EIP grupi käsutusse, kui liikmesriikide tugipangad või finantseerimisasutused ei saa tagatise järelejäänud osa täielikult kasutada. Samuti võiks summad, mis ületavad 25 % ELi tagatisest, anda teiste rakenduspartnerite käsutusse, kui EIP grupp ei saa oma tagatise osa täielikult kasutada. Liikmesriikide tugipangad või finantseerimisasutused võiksid ELi tagatist täielikult kasutada ka juhul, kui nad otsustavad seda kasutada EIP grupi või Euroopa Investeerimisfondi kaudu.

- (31) Liikmesriigi osa raames antav ELi tagatis tuleks eraldada mis tahes rakenduspartnerile, kes on kõlblik vastavalt [finantsmääruse] [artikli 62 lõike 1 punktile c], sealhulgas riiklikud või piirkondlikud tugipangad või finantseerimisasutused, EIP, Euroopa Investeerimisfond ja muud mitmepoolsed arengupangad. Liikmesriigi osa raames rakenduspartnerite valimisel peaks komisjon võtma arvesse iga liikmesriigi esitatud ettepanekuid. Kooskõlas [finantsmääruse] [artikliga 154] peab komisjon hindama rakenduspartneri eeskirju ja menetlusi, veendumaks, et need tagavad samaväärse liidu finantshuvide kaitse nagu komisjoni eeskirjad ja menetlused.
- (32) Rahastamis- ja investeerimistoimingute kohta peaks lõppkokkuvõttes tegema otsuse rakenduspartneri tema enda nimel, neid tuleks rakendada vastavalt tema sise-eeskirjadele ja -menetlustele ning neid tuleks kajastada tema finantsaruannetes. Seepärast peaks komisjon kajastama üksnes rahalisi kohustusi, mis tulenevad ELi tagatisest, ja avalikustama maksimaalse tagatissumma, sealhulgas kogu asjakohase teabe antud tagatise kohta.
- (33) InvestEU fondil peaks olema vajaduse korral võimalik sujuvalt ja tõhusalt ühendada toetused või rahastamisvahendid (või mõlemad), mida rahastatakse liidu eelarvest või **muudest rahastamisvahenditest, nagu** ELi heitkogustega kauplemise süsteemi innovatsioonifondist, tagatisega olukordades, kus seda on vaja, et parimal viisil toetada investeringuid konkreetsete turutõrgete kõrvaldamiseks või mitteoptimaalsete investeerimisolukordade lahendamiseks.

- (34) Rakenduspartnerite poolt InvestEU programmi raames toetuse saamiseks esitatud projektid, mis hõlmavad segarahastamist koos mõne teise liidu programmi toetusega, peaksid olema terviklikult kooskõlas liidu asjaomase programmi eeskirjades sätestatud eesmärkide ja kõlblikuskriteeriumidega. Otsused ELi tagatise kasutamise kohta tuleks teha InvestEU programmi eeskirjade kohaselt.
- (35) InvestEU nõustamiskeskus peaks toetama iga poliitikaharu alla kuuluvate usaldusväärsete investeerimisprojektide arendamist, *nähes ette geograafilise mitmekesistamise tulemusliku rakendamise, eesmärgiga aidata kaasa liidu majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgile ning piirkondlike erinevuste vähendamisele. Nõuandekeskus peaks pöörama erilist tähelepanu väikeste projektide koondamise ja nende suurematesse portfellidesse kogumise vajadusele. Komisjon peaks sõlmima EIP grupi ja muude rakenduspartneritega lepingud, et nimetada need nõustamiskeskuse partneriteks. Komisjon, EIP grupp ja teised rakenduspartnerid peaksid tegema tihedat koostööd, et tagada kogu liidus toetuse tõhusus, koostoime ja tulemuslik geograafiline katvus, võttes arvesse kohalike rakenduspartnerite asjatundlikkust ja kohalikku suutlikkust, aga ka olemasolevaid struktuure, nagu Euroopa investeerimisnõustamise keskus.* Lisaks tuleks ette näha InvestEU programmi sektoriülene komponent, et tagada ühtne kontaktpunkt ja pakkuda eri poliitikavaldkondi hõlmavat abi projektide arendamiseks keskselt hallatavate liidu programmide puhul. [ME 5]
- (36) Et nõustamisteenuseid osutataks kogu liidus geograafiliselt suures ulatuses ja et kohalikul tasandil teataks InvestEU fondist rohkem, tagatakse vajaduse korral *olemasolevate tugisüsteemide ja kohalike partnerite esindatuse täiendamine*, et InvestEU nõustamiskeskusel *oleksid* kohalikud esindused, kes annavad kohapeal reaalselt, ennetavat ja vajadustele vastavat abi. *Kohalikul tasandil nõustamistoetuse andmise hõlbustamiseks ning tõhususe, koostoime ja geograafilise toe katvuse tagamiseks kogu liidus peaks InvestEU nõustamiskeskus tegema koostööd liikmesriikide tugipankade või finantseerimisasutuste ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide korraldusasutustega ja kasutama nende eksperditeadmisi. Liikmesriikides, kus riigi tugipank või finantseerimisasutus puudub, peaks InvestEU nõustamiskeskus vajaduse korral ja asjaomase liikmesriigi taotluse alusel andma ennetavat nõustamistuge sellise tugipanga või finantseerimisasutuse asutamiseks.*

- (36a) *InvestEU nõustamiskeskus peaks andma nõustamistuge seoses väikeste projektide ja idufirmade projektidega, eriti kui idufirmad püüavad kaitsta oma teadus- ja innovatsiooniinvesteeringuid intellektuaalomandiõiguste, näiteks patentide omandamisega.*
- (37) Seoses InvestEU fondiga on vaja anda **projekti väljatöötamise ja** suutlikkuse suurendamise toetust, et arendada kvaliteetsete projektide algatamiseks vajalikku organisatsioonilist suutlikkust ja turutegemist. Eesmärk on luua tingimused potentsiaalsete kõlblike abisaajate arvu suurendamiseks tähtsates **turu ja kohalikes segmentides**, eelkõige juhul, kui üksikute projektide väikse mahu tõttu on tehingukulu projekti tasandil märkimisväärselt suurem, näiteks sotsiaalse rahastamise valdkonnas. Seepärast peaks suutlikkuse suurendamise toetus täiendama muude liidu programmide raames võetud meetmed, mis hõlmavad konkreetset poliitikavaldkonda. **Pingutusi tuleks teha ka selleks, et toetada võimalike projektide arendajate, eelkõige kohalike teenuseosutajate organisatsioonide ja ametiasutuste suutlikkuse suurendamist.**
- (38) Tuleks luua InvestEU portaal, mis on kergesti ligipääsetav ja kasutajasõbralik projektide andmebaas, mis aitab muuta rahastamist taotlevad investeerimisprojektid nähtavamaks, keskendudes eelkõige sellele, et luua rakenduspartnerite jaoks selliste võimalike investeerimisprojektide register, mis on kooskõlas liidu õiguse ja poliitikaga.
- (39) Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe¹³ punktidele 22 ja 23 on vaja InvestEU programmi hinnata konkreetsete seirenõuete kohaselt kogutud teabe alusel, vältides samal ajal ülereguleerimist ja halduskoormust, eelkõige liikmesriikides. Kui see on asjakohane, võivad need nõuded sisaldada mõõdetavaid näitajaid, mille põhjal hinnata InvestEU programmi mõju kohapeal.
- (40) Tuleks rakendada väljund-, tulemus- ja mõjunäitajatel põhinev kindel seireraamistik, et jälgida edusamme liidu eesmärkide saavutamisel. Selleks et tagada aruandekohustus Euroopa kodanike ees, peaksid komisjon **ja juhatus** igal aastal esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande InvestEU programmi edusammude, mõju ja toimingute kohta.

¹³ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

- (41) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse horisontaalseid finantseeskirju, mille Euroopa Parlament ja nõukogu on vastu võtnud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 322 kohaselt. Need eeskirjad on sätestatud finantsmääruses ja nendega määratakse kindlaks eelkõige kord, mille kohaselt eelarvet koostatakse ja täidetakse toetuste, hangete, auhindade ja kaudse eelarve täitmise kaudu, ning nähakse ette finantshalduses osalejate vastutuse kontroll. ELi toimimise lepingu artikli 322 põhjal vastu võetud eeskirjad käsitlevad ka liidu eelarve kaitset juhul, kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises, kuna õigusriigi põhimõtte järgimine on usaldusväärse finantsjuhtimise ja tulemusliku ELi-poolse rahastamise vajalik eeltingimus.
- (42) InvestEU programmi suhtes kohaldatakse määrust (EL, Euratom) [*uus finantsmäärus*]. Selles sätestatakse liidu eelarve täitmise eeskirjad, sealhulgas eeskirjad eelarvelise tagatiste kohta.
- (43) Vastavalt finantsmäärusele, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013¹⁴, nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 2988/95¹⁵, nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96¹⁶ ja nõukogu määrusele (EL) 2017/1939¹⁷ tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise ja pettuste ärahoidmist, avastamist, korrigeerimist ja uurimist, kaotatud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) korraldada haldusjuurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 ning nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätetele ja neis määrustes sätestatud korras, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 võib Euroopa Prokuratuur

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

¹⁵ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

¹⁶ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

¹⁷ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

uurida pettusi ja muid õiguserikkumisi, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitada nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371¹⁸. Finantsmääruse kohaselt peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd ja andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Prokuratuurile ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagama, et liidu rahaliste vahendite rakendamisega seotud mis tahes kolmandad isikud annavad samaväärsed õigused.

- (44) Kolmandad riigid, kes kuuluvad Euroopa Majanduspiirkonda, võivad osaleda liidu programmides EMP lepingu alusel kehtestatud koostööraamistikus, milles nähakse ette programmide rakendamine kõnealuse lepingu alusel tehtava otsusega. Ka kolmandad riigid võivad osaleda muude õigusaktide alusel. Käesolevasse määrusesse tuleks lisada eraldi sätte, et **jätta välja kõik offshore-äriühingud ja koostööd mittetegevates riikides asuvad äriühingud ning** anda vajalikud õigused ja juurdepääs vastutavale eelarvevahendite käsutajale, Euroopa Pettustevastane Ametile ja Euroopa Kontrollikoja, et nad saaksid täielikult kasutada oma vastavaid volitusi **ning kindlustada liidu õigus tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja kaitsta oma finantshuve.**
- (45) Vastavalt [ajakohastada viidet vastavalt uuele ülemeremaid ja -territooriume käsitlevale otsusele: nõukogu otsuse 2013/755/EL artiklile 88] on ülemeremaal ja -territooriumidel asuvad isikud ja üksused rahastamiskõlblikud, kui InvestEU programmi eeskirjadest ja eesmärkidest ning võimalikest kokkulepetest liikmesriigiga, millega vastav ülemeremaa või -territoorium on seotud, ei tulene teisiti.
- (46) Selleks et täiendada käesoleva määruse vähemolulisi sätteid investeerimissuunistega, **mille komisjon peaks tihedas koostöös rakenduspartneritega pärast konsultatsioonide läbiviimist välja töötama ning** millele rahastamis- ja investeerimistoimingud peavad vastama, hõlbustada tulemusnäitajate kiiret ja paindlikku kohandamist ning kohandada eraldiste määra, tuleks anda komisjonile õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses eri poliitikaharude alla kuuluvate rahastamis- ja investeerimistoimingute jaoks investeerimissuuniste koostamisega, käesoleva määruse III lisa läbivaatamisega, et vaadata läbi või täiendada näitajaid, ja

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

eraldiste määra kohandamisega. ***Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt peaksid need investeerimissuunised sisaldama asjakohaseid sätteid, et vältida põhjendamatut halduskoormust.*** On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprill 2016 institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

- (47) InvestEU programm peaks aitama kõrvaldada ***liiduüleseid ja/või liikmesriigi konkreetseid*** turutõrkeid ja lahendama mitteoptimaalseid investeerimisolukordi ning nägema ette innovatiivsete finantstoodete testimise kogu liidus ja nende levitamise süsteemid uute või keeruliste turutõrgete puhul. Seetõttu on põhjendatud võtta meetmeid liidu tasandil,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK ÜLDSÄTTED

Artikkel 1 Reguleerimisese

Käesoleva määrusega luuakse InvestEU fond, mille raames antakse ELi tagatist rakenduspartnerite rahastamis- ja investeerimistoimingutele, mis toetavad liidu sisepoliitikat.

Samuti luuakse käesoleva määrusega nõustamismehhanism, millega toetatakse investeerimiseks sobivate **ja kestlike** projektide arendamist ja rahastamisele juurdepääsu ning suurendatakse sellega seotud suutlikkust („InvestEU nõustamiskeskus“). Samuti luuakse sellega andmebaas, mis tagab nähtavuse projektidele, millele projektiarendajad otsivad rahastamist, ja mille kaudu saavad investorid teavet investeerimisvõimaluste kohta („InvestEU portaal“).

Määruses sätestatakse InvestEU programmi eesmärgid, ELi tagatise eelarve ja summa aastateks 2021–2027, liidu kasutatavad rahastamisvormid ja sellise rahastamise eeskirjad.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „täiendavus“ – täiendavus, nagu on määratletud käesoleva määruse artiklis 7a ja finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktis b;**
- 1) „nõustamiskeskuse partner“ – kõlblik vastaspool, kellega komisjon sõlmib lepingu InvestEU nõustamiskeskuse pakutava konkreetse teenuse rakendamiseks;**
- 1) „segarahastamistoimingud“ – liidu eelarvest toetatavad toimingud, mille puhul kombineeritakse liidu eelarvest tagastamatus vormis antav toetus või tagasimakstav toetus või mõlemad arengut rahastavate asutuste või muude avalik-õiguslike finantseerimisasutuste ning erasektori finantseerimisasutuste ja investorite antava tagastatavas vormis toetusega; kõnealuse määratluse kohaldamisel võib muudest allikatest kui liidu eelarve rahastatavaid liidu programme (nt ELi heitkogustega kauplemise süsteem innovatsioonifond) ühendada liidu eelarvest rahastavate liidu programmidega;
- 1a) „osalusleping“ – õiguslik vahend, millega komisjon ja rakenduspartner määravad kindlaks ELi tagatise tingimused seoses liikmesriigi osaga, mille suhtes kohaldatavad erisätted on esitatud artiklis 9;**
- 1b) „EIP grupp“ – Euroopa Investeerimispank ja selle tütarettevõtted;**
- 2) „ELi tagatis“ – liidu eelarvega antud tagatis, mille puhul jõustuvad [finantsmääruse] artikli 219 lõike 1 kohased eelarvelised tagatised siis, kui sõlmitakse individuaalsed tagatislepingud rakenduspartneritega;

- 2a) ***„rahaline osalus“ – rakenduspartneri osalus käeoleva määrusega hõlmatud toimingutes oma riskivõtmise suutlikkuse ja/või rahalise toetuse vormis;***
- 3) „finantstoode“ – komisjoni ja rakenduspartneri vahel kokku lepitud rahastamismehhanism või -kord, mille tingimuste alusel pakub rakenduspartner lõppsaajale otsest või vahendatud rahastamist artiklis 13 osutatud mis tahes vormis;
- 4) „rahastamis- ja/või investeerimistoimingud“ – finantstoodete vormis rahastamise otsene või kaudne pakkumine lõppsaajale rakenduspartneri poolt tema enda nimel vastavalt tema sise-eeskirjadele ja kajastatuna tema finantsaruannetes;
- 5) „eelarve jagatud täitmise alla kuuluvad fondid“ – fondid, mille puhul on ette nähtud võimalus eraldada vabatahtlikult nendest fondidest summasid eelarvelise tagatise eraldisteks InvestEU fondi liikmesriigi osa raames; sellised fondid on Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfond, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond;
- 6) „tagatisleping“ – õiguslik vahend, millega komisjon ja rakenduspartner määravad kindlaks tingimused, mille alusel esitatakse rahastamis- või investeerimistoimingud, millele taotletakse ELi tagatist, antakse kõnealustele toimingutele eelarveline tagatis ja rakendatakse need kooskõlas käesoleva määruse sätetega;
- 7) „rakenduspartner“ – kõlblik vastaspool, nt finantseerimisasutus või muu vahendaja, kellega komisjon sõlmib tagatislepingu ■ ;
- 8) „InvestEU nõustamiskeskus“ – artiklis 20 määratletud tehnilise abi andmise keskus;
- 9) „InvestEU portaal“ – artiklis 21 määratletud andmebaas;
- 10) „InvestEU programm“ – InvestEU fond, InvestEU nõustamiskeskus, InvestEU portaal ja segarahastamistoimingud kokku;
- 10a) ***„investeerimissuunised“ – käesolevas määruses esitatud põhimõtetel põhinev kriteeriumide kogum üldeesmärkide, kõlblikkuskriteeriumide ja kõlblike vahendite kohta, mida investeeringute komitee kasutab läbipaistvate ja sõltumatute otsuste tegemiseks ELi tagatise kasutamise kohta;***

- 10b) „investeerimisplatvormid“ – eriotstarbelised vahendid, hallatavad kontod, lepingupõhised kaasrahastamise või riskijagamise kokkulepped või mis tahes muud kokkulepped, mille kaudu üksused suunavad finantsvahendeid mitmesuguste investeeringuprojektide rahastamiseks ning mis võivad hõlmata järgmist:**
- a) riigi tasandi või sellest madalama tasandi platvormid, mis koondavad eri investeeringuprojekte konkreetse liikmesriigi territooriumil;**
 - b) mitut riiki hõlmavad või piirkondlikud platvormid, mis koondavad konkreetse geograafilise piirkonna projektidest huvitatud partnereid mitmest liikmesriigist või kolmandast riigist;**
 - c) valdkondlikud platvormid, mis koondavad konkreetse sektori investeeringuprojekte;**
- 11) „mikrorahastamine“ – määruses [[ESF+] number] määratletud mikrorahastamine;
- 12) „keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad“ – ettevõtjad, kellel on kuni 3 000 töötajat ja kes ei ole VKEd ega väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad;
- 13) „liikmesriikide tugipangad või finantseerimisasutused“ – kutseliselt finantseerimise alal tegutsevad juriidilised isikud, kes on saanud volituse liikmesriigilt või liikmesriigi asutuselt kesksel, piirkondlikul või kohalikul tasandil tegeleda arenguga või edendustegevusega;
- 14) „väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad“ või „VKEd“ – komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ¹⁹ lisas määratletud mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad;
- 15) „väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad“ – ettevõtjad, kellel on kuni 499 töötajat ja kes ei ole VKEd;

¹⁹ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

- 16) „sotsiaalne ettevõte“ – määruses [[ESF+] *number*] määratletud sotsiaalne ettevõte;
- 16a) „jätkusuutlik rahastamine“ – protsess, milles investeerimisotsuste tegemisel võetakse asjakohaselt arvesse keskkonna- ja sotsiaalaspekte ning mille tulemusena tehakse rohkem investeringuid pikemaajalisse ja jätkusuutlikku tegevusse;**
- 17) „kolmas riik“ – riik, mis ei ole liidu liikmesriik.

Artikkel 3

InvestEU programmi eesmärgid

1. InvestEU programmi üldeesmärk on toetada liidu poliitikaeesmärke rahastamis- ja investeerimistoimingute kaudu, mis aitavad kaasa järgmisele:
- a) liidu konkurentsivõime, sealhulgas **teadusuuringud**, innovatsioon ja digitaliseerimine;
 - aa) liidu tööhõivemäära suurendamine ja kvaliteetsete töökohtade loomine liidus;**
 - b) liidu majanduse **kasv** ja **selle kestlikkus**, mis võimaldab liidul saavutada **kestliku arengu eesmärke ja kliimamuutusi käsitleva Pariisi kokkuleppe eesmärke**;
 - c) liidu sotsiaalne **innovatsioon**, vastupanuvõime ja kaasavus;
 - ca) teaduse ja tehnoloogia arengu soodustamine ning kultuuri, hariduse ja koolituse edendamine;**
 - cb) majanduslik, territoriaalne ja sotsiaalne ühtekuuluvus;**
 - d) liidu kapitaliturgude integratsioon ja ühtse turu tugevdamine, sealhulgas lahendused liidu kapitaliturgude killustatuse vähendamiseks, liidu ettevõtete rahastamisallikate mitmekesistamiseks ja jätkusuutliku rahastamise edendamiseks.
2. InvestEU programmi konkreetsed eesmärgid on järgmised:

- a) toetada rahastamis- ja investeerimistoiminguid seoses jätkusuutliku taristuga artikli 7 lõike 1 punktis a osutatud valdkondades;
- b) toetada rahastamis- ja investeerimistoiminguid teadusuuringute, innovatsiooni ja digitaliseerimise valdkonnas **kõigis poliitikaharudes, sealhulgas toetused innovaatiliste ettevõtete kasvuks ja tehnoloogia turule toomiseks**;
- c) suurendada **ja lihtsustada** juurdepääsu rahastamisele ja rahastamise kättesaadavust **innovaatilistele idufirmadele ja VKEdele, kaasa arvatud mikroettevõtetele** ja põhjendatud juhtudel väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, **ning suurendada nende ülemaailmset konkurentsivõimet**;
- d) suurendada juurdepääsu mikrorahastamisele ja selle kättesaadavust **VKEdele**, sotsiaalsetele ettevõtetele **ning kultuuri-, loome- ja haridussektorile**, toetada sotsiaalsete investeeringute, **pädevuste ja oskustega** seotud rahastamis- ja investeerimistoiminguid ning arendada ja konsolideerida sotsiaalsete investeeringute turgusid artikli 7 lõike 1 punktis d osutatud valdkondades.

Artikkel 4

ELi tagatise eelarve ja suurus

1. ELi tagatis artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud liidu osa puhul on **40 817 500 000** eurot (jooksevhindades). Selle eraldiste määr on 40 %.

Täiendav ELi tagatise summa võidakse ette näha artikli 8 lõike 1 punktis b osutatud liikmesriigi osa jaoks, tingimusel et liikmesriigid eraldavad vastavalt [[ühissätete määruse] *number*]²⁰ [artikli 10 lõikele 1] ja määruse [[ÜPP strateegiakava] *number*]²¹ artikli [75 lõikele 1] vastavad summad.

Lisaks teises lõigus nimetatud osalusele võivad liikmesriigid liikmesriigi osasse panustada tagatise või rahaga.

²⁰

²¹

Ka artiklis 5 osutatud kolmandate riikide osalus suurendab esimeses lõigus osutatud ELi tagatist ja selle raames tehtavad eraldised võivad vastavalt [finantsmääruse] [artikli 218 lõikele 2] olla täielikult raha vormis.

2. **Käesoleva artikli** lõike 1 esimeses lõigus osutatud summa ■ jaotus on esitatud käesoleva määruse I lisas. **Kooskõlas artikliga 26 on komisjonil õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust – kohandada** I lisas osutatud summasid vajaduse korral iga **poliitikaharu** puhul kuni 15 %.
3. Rahastamispakett V ja VI peatükis sätestatud meetmete rakendamiseks on jooksevhindades 525 000 000 eurot.
4. Lõikes 3 osutatud summat võib kasutada ka InvestEU programmi rakendamiseks antava tehnilise ja haldusabi jaoks, näiteks ettevalmistus-, järelevalve-, kontrolli-, auditeerimis- ja hindamistoiminguteks, sealhulgas ettevõtte infotehnoloogiasüsteemide jaoks.

Artikkel 5

InvestEU fondiga seotud kolmandad riigid

Artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud InvestEU fondi ELi osasse ja artikli 7 lõikes 1 osutatud igasse poliitikaharusse võivad teha osamakseid järgmised kolmandad riigid, et osaleda teatavates finantstoodetes kooskõlas [finantsmääruse] [artikli 218 lõikega 2]:

- a) Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) liikmed, kes on Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) liikmed, vastavalt EMP lepingus sätestatud tingimustele;
- b) ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid kooskõlas selliste üldpõhimõtete ja -tingimustega nende riikide osalemiseks ELi programmides, mis on kehtestatud vastavate raamlepingute, assotsiatsiooninõukogu otsuste või sarnaste lepingutega, ja vastavalt konkreetsetele tingimustele, mis on sätestatud liidu ja kõnealuste riikide vahel sõlmitud lepingutes;

- c) Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud riigid kooskõlas selliste üldpõhimõtete ja -tingimustega nende riikide osalemiseks ELi programmides, mis on kehtestatud vastavate raamlepingute, assotsiatsiooninõukogu otsuste või sarnaste lepingutega, ja vastavalt konkreetsetele tingimustele, mis on sätestatud liidu ja kõnealuste riikide vahel sõlmitud lepingutes;
- d) kolmandad riigid vastavalt tingimustele, mis on sätestatud konkreetses lepingus, mis käsitleb kolmanda riigi osalemist liidu programmis, tingimusel et:
- i) leping tagab õiglase tasakaalu liidu programmides osaleva kolmanda riigi antava panuse ja saadava kasu vahel;
 - ii) lepingus on sätestatud programmides osalemise tingimused, sealhulgas üksikute programmide rahaliste osamaksete arvutamine ja nende halduskulud. Kõnealuseid osamakseid käsitatakse vastavalt [finantsmääruse] artikli 21 lõikele 5 sihtotstarbelise tuluna;
 - iii) leping ei anna kolmandale riigile seoses programmiga otsustusõigust;
 - iv) lepinguga on tagatud liidu õigus tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja kaitsta oma finantshuve.

Artikkel 6

ELi-poolse rahastamise rakendamine ja vormid

1. ELi tagatist rakendatakse eelarve kaudse täitmise raames koos [finantsmääruse] [artikli 62 lõike 1 punkti c alapunktides ii–vii] osutatud asutustega. Muid käesoleva määruse kohaseid ELi-poolse rahastamise vorme rakendatakse eelarve otsese või kaudse täitmise raames vastavalt [finantsmäärusele], sealhulgas toetusi rakendatakse vastavalt [VII jaotisele].

2. ELi tagatisega kaetud rahastamis- ja investeerimistoimingud, mis moodustavad osa segarahastamistoimingust, mille puhul kombineeritakse käesoleva määruse kohane toetus liidu ühe või mitme muu programmi alusel antava toetusega, või ELi heitkogustega kauplemise süsteemi innovatsioonifondiga kaetud rahastamis- ja investeerimistoimingud peavad:
- a) olema kooskõlas poliitiliste eesmärkidega ja vastama liidu sellise programmi eeskirjades sätestatud kõlblikkuskriteeriumidele, mille alusel otsus toetus andmise kohta tehakse;
 - b) olema kooskõlas käesoleva määrusega.
- 2a. ***Segarahastamistoimingud, mille puhul kombineeritakse käesoleva määruse kohast toetust, peavad olema võimalikult sujuvad.***
3. Segarahastamistoiming, sealhulgas rahastamisvahend, mida täielikult rahastavad liidu muud programmid või ELi heitkogustega kauplemise süsteemi innovatsioonifond ilma käesoleva määruse kohase ELi tagatise kasutamiseta, peab olema kooskõlas poliitiliste eesmärkidega ja vastama liidu sellise programmi eeskirjades sätestatud kõlblikkuskriteeriumidele, mille alusel toetust antakse.
4. Vastavalt artikli 6 lõikele 2 tehakse otsus liidu eelarvest tagastamatus vormis toetuse ja/või rahastamisvahendite kohta, mis moodustavad osa lõigetes 2 ja 3 osutatud segarahastamistoimingust, asjaomase ELi programmi eeskirjade alusel ja seda rakendatakse segarahastamistoimingu raames vastavalt käesolevale määrusele ja [finantsmääruse] [X jaotisele].

Aruandlus peab käsitlema ka kooskõla poliitiliste eesmärkidega ja vastavust liidu sellise programmi eeskirjades sätestatud kõlblikkuskriteeriumidele, mille alusel otsus toetuse andmise kohta tehakse, samuti vastavust käesolevale määrusele.

II PEATÜKK

InvestEU fond

Artikkel 7

Poliitikaharud

1. InvestEU fond tegutseb järgmise nelja poliitikaharu kaudu, mis aitavad kõrvaldada turutõrkeid **ja/või** lahendada mitteoptimaalseid investeerimisolukordi nende konkreetse kohaldamisala ulatuses:
 - a) jätkusuutliku taristu poliitikaharu: hõlmab jätkusuutlikke investeeringuid sellistes valdkondades nagu transport, **sh mitmeliigiline transport, maanteeohutus, maantee- ja raudteetaristu renoveerimine ja hooldus, turism, energia, eriti taastuvate energiaallikate suurem kasutuselevõtt, energiatõhusus kooskõlas 2030. ja 2050. aasta energiaraamistikega, energiasäästule keskenduvad hoonete renoveerimisprojektid ja hoonete integreerimine omavahel ühendatud energia-, salvestus-, digi- ja transpordisüsteemidesse, ühenduvuse parandamine**, digitaalne ühenduvus **ja juurdepääs, sh maapiirkondades**, tooraine tarnimine ja töötlemine, kosmos, ookeanid, **siseveed, jäätmetekke vältimine ja ringmajandus**, loodus ja muu keskkonnataristu, seadmed, liikuv vara ja innovaatiliste tehnoloogiate kasutuselevõtmine, mis aitavad kaasa liidu keskkonnavalase või sotsiaalse jätkusuutlikkuse või mõlema eesmärkide saavutamisele **ja** vastab liidu keskkonnavalase või sotsiaalse jätkusuutlikkuse standarditele;
 - b) teadusuuringute, innovatsiooni ja digitaliseerimise poliitikaharu: hõlmab teadusuuringuid, **tootearendust** ja innovatsiooni, **tehnoloogiate ja** teadustulemuste ülekandmist turule, **туру edendajate ja ettevõtjatevahelise koostöö toetamist**, innovatiivsete lahenduste tutvustamist ja kasutuselevõttu, toetust innovatiivsete ettevõtete, **sh idufirmade ja** VKEde kasvu edendamiseks ning liidu tööstuse digitaliseerimist, **tuginedes omandatud kogemustele eeskätt InnovFin raames**;

- c) VKEde poliitikaharu: **lihtsam** juurdepääs rahastamisele ja rahastamise kättesaadavus **idufirmadele**, VKEdele, **sh innovaatilistele VKEdele**, ja põhjendatud juhtudel väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, **eelkõige selleks, et parandada ülemaailmsed konkurentsivõimet, innovatsiooni, ning edendada digiteerimist ja kestlikkust**;
- d) sotsiaalvaldkonna investeeringute ja oskuste poliitikaharu: **eetiline ja kestlik rahastamine**, mikrorahastamine, **ettevõtete väljaostmine töötajate poolt**, sotsiaalsete ettevõtete rahastamine ja sotsiaalmajandus, **sooline võrdõiguslikkus ning naiste ja haavatavate rühmade aktiivset osalemist edendavad meetmed**; oskused, haridus, koolitus ja nimetatud valdkondadega seotud teenused; sotsiaaltaristu (sealhulgas sotsiaal- ja üliõpilaste eluasemed); sotsiaalne innovatsioon; tervishoid ja pikaajaline hooldus; kaasavus ja juurdepääsetavus; sotsiaalse eesmärgiga kultuuritegevus; **kultuuri- ja loomesektorid, sealhulgas sektorid, mille eesmärk on kultuuridevaheline dialoog ja sotsiaalne ühtekuuluvus**; haavatavate isikute, sealhulgas kolmanda riigi kodanike integreerimine.

2. Kui artiklis 19 osutatud investeeringute komiteele esitatud rahastamis- või investeerimistoiming kuulub enam kui ühe poliitikaharu alla, määratakse see poliitikaharu alla, mille alla kuulub selle peamine eesmärk või selle enamiku allprojektide peamine eesmärk, välja arvatud juhul, kui investeerimissuunistes on sätestatud teisiti.

3. **Lõikes 1** osutatud **kõikide** poliitikaharude alla kuuluvaid rahastamis- ja investeerimistoiminguid hinnatakse **vajaduse korral** kliima, keskkonna ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse seisukohast, et minimeerida kahjulikku mõju ning maksimeerida kliima-, keskkonna- ja sotsiaalse mõõtmekas. Selleks esitavad rahastamist taotlevad projektarendajad asjakohast teavet komisjoni **delegeeritud õigusakti kujul** välja töötatud suuniste alusel, **võttes arvesse määruses (EL) nr .../... (jätkusuutlikku investeerimist lihtsustava raamistiku kehtestamise kohta) (COM(2018)353) sätestatud kriteeriume, et määrata kindlaks, kas majandustegevus on keskkonnasäästlik**. Projektid, mis jäävad alla suunistes kindlaks määratud suurust, **võivad vajaduse korral jääda hindamata**.

Komisjoni suunised võimaldavad:

- a) seoses kliimamuutustega kohanemisega tagada vastupanuvõime kliimamuutuse võimalikule kahjulikule mõjule kliimatundlikkuse ja riski hindamise kaudu,

sealhulgas asjakohased kohanemismeetmed, ja seoses kliimamuutuste leevendamisega võtta kasvuhoonegaaside heite kulu ja kliimamuutuste leevendamise meetmete positiivset mõju arvesse kulude-tulude analüüsis, **ning tagada vastavus ELi keskkonnavalastele eesmärkidele ja standarditele;**

- b) võtta arvesse projekti kogumõju looduskapitali põhikomponentidele, mis on seotud õhu, vee, maa ja bioloogilise mitmekesisusega;

ba) hinnata mõju tööhõivele ja kvaliteetsete töökohtade loomisele;

- c) hinnata mõju teatavate piirkondade või elanikkonnarühmade sotsiaalsele kaasatusele.

- 4. Komisjoni antud suuniste põhjal esitavad rakenduspartnerid teabe, mida on vaja, et jälgida investeeringuid, mis aitavad kaasa liidu kliima- ja keskkonnavalaste eesmärkide saavutamisele, **ning hindavad vajadusel, kas tegevus on kooskõlas määrusega (EL) nr .../... [jätkusuutlikku investeerimist lihtsustava raamistiku kehtestamise kohta].**

4a. VKEde poliitikaharus toetatakse ka neid toetusesaajaid, keda on toetatud InvestEU raames ühendatud eri ELi tagatissüsteemidega, eelkõige programmi „Loov Euroopa“ kultuuri- ja loomesektori tagatistvahendiga.

- 5. Rakenduspartnerid seavad eesmärgiks, et:

- a) vähemalt **65 %** jätkusuutliku taristu poliitikaharu raames tehtavatest investeeringutest aitab **oluliselt** kaasa liidu kliima- ja keskkonnavalaste eesmärkide saavutamisele **kooskõlas Pariisi kokkuleppega;**
- b) **transpordi valdkonnas aitab vähemalt 10 % jätkusuutliku infrastruktuuri poliitikaharu raames tehtavatest investeeringutest täita ELi eesmärki kõrvaldada 2050. aastaks surma või raskete vigastustega lõppevad liiklusõnnetused ja renoveerida raudtee- ning maanteevõrke ja tunnelid nende ohutust silmas pidades;**
- c) **vähemalt 35 % teadusuuringute, innovatsiooni ja digiteerimise poliitikaharu raames tehtavatest investeeringutest aitab kaasa programmi „Euroopa horisont“ eesmärkide saavutamisele;**

- d) *oluline osa VKEde poliitikaharu raames VKEdele ning väikese ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele pakutavast tagatisest toetab innovaatilisi VKEsid.*

Komisjon püüab koos rakenduspartneritega tagada, et jätkusuutlike investeeringute poliitikaharule eraldatud eelarvetagatise osa jaotataks nii, et peetakse silmas tasakaalu eri valdkondade meetmete vahel.

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 26 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks iga poliitikaharu investeerimissuunised.
- 6a. *Kui komisjon esitab investeerimissuuniste tõlgendamise kohta teavet, teeb ta sama teabe kättesaadavaks rakenduspartneritele, investeeringute komiteele ja InvestEU nõustamiskeskusele.*

Artikkel 7a

Täiendavus

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab „täiendavus“ InvestEU fondi toetust toimingutele, millega kõrvaldatakse kogu liidus ja/või liikmesriigi tasandil konkreetseid turutõrkeid või lahendatakse mitteoptimaalseid investeerimisolukordi ning mida ajavahemikul, kui on võimalik kasutada ELi tagatist, ei oleks rakenduspartnerid saanud ilma InvestEU fondi toetuseta üldse või samas ulatuses sooritada.

Artikkel 8

Osad

1. **Kõik** artikli 7 lõikes 1 osutatud **poliitikaharud** koosnevad kahest osast, mis aitavad kõrvaldada ■ turutõrkeid või lahendada mitteoptimaalseid investeerimisolukordi järgmiselt.
- a) ELi osa aitab lahendada järgmisi olukordi:

- i) liidu poliitiliste prioriteetidega seotud turutõrked või mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad ■ ;
- ii) kogu liitu **ja/või liikmesriiki** hõlmavad **konkreetsed** turutõrked või mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad või
- iii) uued või keerulised turutõrked või mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad, et töötada välja uued rahastamislahendused ja turustruktuurid.

b) Liikmesriigi osa aitab kõrvaldada konkreetseid turutõrkeid või lahendada mitteoptimaalseid investeerimisolukordi ühes või mitmes liikmesriigis, et saavutada eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate asjaomaste fondide eesmärgid.

2. Lõikes 1 osutatud osasid **kasutatakse vajaduse korral** vastastikku täiendaval viisil rahastamis- või investeerimistoimingute toetamiseks, sealhulgas mõlema osa toetuse kombineerimise kaudu.

Artikkel 9

Liikmesriigi osa suhtes kohaldatavad erisätted

1. Liikmesriigi poolt vastavalt [ühissätete määruse] artikli [10 lõikele 1] või määruse [ÜPP strateegiakava] artikli [75 lõikele 1] eraldatud summasid kasutatakse liikmesriikide osast pakutava ELi tagatise eraldisteks sellises ulatuses, mis vastab rahastamis- ja investeerimistoimingutele asjaomases liikmesriigis.

1a. Liikmesriigid ja piirkonnad võivad liikmesriigi osasse panustada ka tagatise või rahaga. Sellist osalust võib tagatise realiseerimiseks kasutada alles pärast artikli 4 lõike 1 esimeses lõigus osutatud rahastamist.

2. Liikmesriigi osa raames sellise ELi tagatise kehtestamiseks peavad liikmesriik ja komisjon sõlmima rahalist toetust käsitleva lepingu.

■

Kaks või enam liikmesriiki võivad sõlmida komisjoniga rahalist toetust käsitleva ühislepingu.

Erandina [finantsmääruse] [artikli 211 lõikest 1] on liikmesriigi osa ELi tagatise eraldiste määr 40 % ja seda võib iga rahalist toetust käsitleva lepingu puhul ülespoole või allapoole korrigeerida, et võtta arvesse riske, mis on seotud finantstoodetega, mida kavatsetakse kasutada.

3. Rahalist toetust käsitlev leping sisaldab vähemalt järgmisi elemente:

- a) ELi tagatise kogusumma liikmesriigi osa raames seoses liikmesriigiga, selle eraldiste määr, toetuse suurus, eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate fondide toetuse summa, eraldiste tegemise etapp vastavalt aastasele rahastamiskavale ning tulenev tingimusliku kohustuse summa, mis tuleb katta asjaomase liikmesriigi **ja/või rakenduspartnerite või erainvestorite** antud kompensatsioonitagatisega;
- b) strateegia, mis hõlmab finantstooteid ja nende minimaalset finantsvõimendust, geograafilist kaetust, investeerimisperioodi ja, kui see on asjakohane, lõppsajate ja kõlblike vahendajate kategooriaid;
- c) rakenduspartner või -partnerid, kes on valitud **kokkuleppel liikmesriigiga**;
- d) eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate fondide võimalik toetus **investeerimisplatvormidele ja** InvestEU nõustamiskeskusele;
- e) iga-aastane aruandluskohustus liikmesriigi ees, sealhulgas aruandlus vastavalt rahalist toetust käsitlevas lepingus osutatud näitajatele;
- f) sätted, mis käsitlevad liikmesriigi osa raames antava ELi tagatisega seotud tasu;
- g) vahendite võimalik kombineerimine ELi osa raames, sealhulgas kihilise struktuurina, et saavutada parem riskikate vastavalt artikli 8 lõikele 2.

Eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate fondide osalust võib liikmesriikide äranägemisel kokkuleppel rakenduspartneritega kasutada struktureeritud finantsinstrumentide mis tahes osamakse tagamiseks.

4. Komisjon rakendab rahalist toetust käsitlevaid lepinguid rakenduspartneritega artikli 14 kohaselt sõlmitud tagatislepingute kaudu.

Kui üheksa kuu jooksul alates rahalist toetust käsitleva lepingu allkirjastamisest ei ole tagatislepingut sõlmitud või kui rahalist toetust käsitlev leping ei ole ühe või mitme tagatislepingu kaudu kulukohustustega täielikult kaetud, siis esimesel juhul rahalist toetust käsitlev leping lõpetatakse või teisel juhul muudetakse seda vastavalt ning kasutamata eraldised võetakse uuesti kasutusele vastavalt [[ühissätete määruse] *number*] [artikli 10 lõikele 5] ja määruse [[ÜPP strateegiakava] *number*] artikli [75 lõikele 5].

Kui [ühissätete määruse] *number* [artikli 10 lõikes 6] või määruse [ÜPP strateegiakava] *number* artikli [75 lõikes 6] kindlaks määratud ajavahemiku jooksul ei ole tagatislepingut nõuetekohaselt rakendatud, siis rahalist toetust käsitlevat lepingut muudetakse ja kasutamata eraldised võetakse uuesti kasutusele vastavalt [[ühissätete määruse] *number*] [artikli 10 lõikele 6] ja määruse [[ÜPP strateegiakava] *number*] artikli [75 lõikele 6].

5. Rahalist toetust käsitleva lepingu kohaselt liikmesriigi osa raames antava ELi tagatise eraldiste tegemisel kohaldatakse järgmisi eeskirju:
- a) pärast käesoleva määruse lõike 3 punktis a osutatud eraldiste tegemise etappi kasutatakse eraldiste mis tahes aastast ülejääki, mis on arvutatud eraldiste määra kohaselt nõutava eraldiste summa ja tegelike eraldiste vahena, uuesti vastavalt [ühissätete määruse] [artikli 10 lõikele 6] ja määruse [[ÜPP strateegiakava] *number*] artikli [75 lõikele 6];
 - b) erandina [finantsmääruse] [artikli 213 lõikest 4] ei anna pärast käesoleva artikli lõike 3 punktis a osutatud eraldiste tegemise etappi tehtud eraldised liikmesriigi osa raames ELi tagatise kättesaadavuse ajal alust vahendite aastaseks täiendamiseks;
 - c) komisjon teavitab viivitamata liikmesriiki, kui liikmesriigi osa raames antud ELi tagatise realiseerimise tulemusel väheneb ELi tagatise selle osa eraldiste tase alla 20 % ELi algsetest eraldistest;

d) **I**

III PEATÜKK

ELi TAGATIS

Artikkel 10

ELi tagatis

1. ELi tagatis antakse **InvestEU fondi raames** rakenduspartneritele vastavalt [finantsmääruse] [artikli 219 lõikele 1] ja seda hallatakse vastavalt [finantsmääruse] [X jaotisele]. **ELi tagatis on tagasivõtmatu ja tingimusteta ning see antakse esimesel nõudmisel kõlblikele vastaspooltele käesoleva määrusega hõlmatud rahastamis- ja investeerimistoimingute jaoks ning selle hind on eranditult seotud aluseks olevate toimingute omaduste ja riskiprofiiliga, võttes nõuetekohaselt arvesse aluseks olevate toimingute laadi ja poliitikaeesmärkide täitmist, sh nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel konkreetsete soodustingimuste ja stiimulite võimalikku kohaldamist, eelkõige**

- a) **olukorras, kus halvenenud finantsturutingimused takistaksid elujõulise projekti elluviimist;**
- b) **vajaduse korral, et hõlbustada investeerimisplatvormide loomist või projektide rahastamist sektorites või valdkondades, kus esineb märkimisväärne turutõrge ja/või mitteoptimaalne investeerimisolukord.**

Lisaks peab ELi tagatise puhul olema tagatud

- a) **tugev mehhanism selle kiireks kasutamiseks;**
- b) **kestus, mis on kooskõlas lõpliku toetusesaaja viimase nõude lõpptähtajaga;**

- c) *riski- ja tagatisportfelli piisav järelevalve;*
- d) *usaldusväärne mehhanism oodatavate rahavoogude hindamiseks juhul, kui seda kasutatakse;*
- e) *piisav dokumentatsioon riskijuhtimise otsuste kohta;*
- f) *tagatise kasutamise viiside piisav paindlikkus, mis võimaldab rakenduspartneritel tagatist vajaduse korral otseselt kasutada, eriti täiendava tagatisskeemi puudumisel;*
- g) *asjaomase järelevalveasutuse kõigi lisanõuete täitmine (kui neid on), et seda saaks pidada mõjusaks tüsriskimaandamiseks.*

1a. ELi osa raames antav ELi tagatis eraldatakse rakenduspartneritele. Vähemalt 75 % ELi osas antavast ELi tagatisest eraldatakse EIP grupile. Summad, mis ületavad 75 % ELi tagatisest, võib anda EIP grupi käsutusse, kui riiklikud tugipangad või finantseerimisasutused ei saa tagatise järelejäänud osa täielikult kasutada. Samuti võib summad, mis ületavad 25 % ELi tagatisest, anda teiste rakenduspartnerite käsutusse, kui EIP grupp ei saa oma tagatise osa täielikult kasutada. Riiklikud tugipangad või finantseerimisasutused võivad ELi tagatist täielikult kasutada ka juhul, kui nad otsustavad seda kasutada EIP grupi või Euroopa Investeerimisfondi kaudu.

2. ELi tagatise toetust võidakse anda käesoleva määrusega hõlmatud rahastamis- ja investeerimistoimingutele investeerimisperioodiks, mis lõpeb 31. detsembril 2027. Lepingud rakenduspartneri ning lõppsaaja või finantsvahendaja või artikli 13 lõike 1 punktis a osutatud muu üksuse vahel sõlmitakse 31. detsembriks 2028.

Artikkel 11

Kõlblikud rahastamis- ja investeerimistoimingud

1. InvestEU fond toetab üksnes selliseid *avaliku ja erasektori* rahastamis- ja investeerimistoiminguid, mis:
 - a) vastavad [finantsmääruse] [artikli 209 lõike 2 punktides a–e] sätestatud tingimustele *ning käesoleva määruse artiklis 7 a* sätestatud täiendavusnõudele ja, kui see on asjakohane, kaasavad maksimaalselt erasektori investeeringuid vastavalt [finantsmääruse] [artikli 209 lõike 2 punktile d];
 - b) aitavad kaasa liidu poliitiliste eesmärkide saavutamisele, *täiendavad neid ning on nendega kooskõlas* ja kuuluvad asjaomase poliitikaharu raames tehtavate rahastamis- ja investeerimistoimingute puhul kõlblikesse valdkondadesse vastavalt käesoleva määruse II lisale ning
 - c) on kooskõlas investeerimissuunistega.
2. Lisaks liidus asuvatele projektidele võib InvestEU fond rahastamis- ja investeerimistoimingute kaudu toetada järgmisi projekte ja toiminguid:
 - a) ühes või mitmes liikmesriigis asuvate või asutatud üksuste vahelised ■ projektid, mis ulatuvad ühte või mitmesse kolmandasse riiki, sealhulgas ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid, Euroopa *naabruspoliitikas osalevad* riigid, Euroopa Majanduspiirkonna riigid või Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni kuuluvad riigid, või ülemeremaale või -territooriumile, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu II lisas, või assotsieerunud kolmandasse riiki, olenemata sellest, kas kõnealustes kolmandates riikides või ülemeremaades või -territooriumidel on partner või mitte;
 - b) rahastamis- ja investeerimistoimingud artiklis 5 osutatud riikides, kes osalevad konkreetses finantstootes.
3. InvestEU fond võib toetada rahastamis- ja investeerimistoiminguid, millega antakse rahalisi vahendeid juriidilistele isikutele, mis on asutatud mis tahes järgmistes riikides:
 - a) liikmesriik või sellega seotud ülemeremaa või -territoorium;
 - b) kolmas riik või territoorium, mis on seotud InvestEU programmiga vastavalt artiklile 5;

- c) lõike 2 punktis a osutatud kolmas riik, kui see on asjakohane;
- d) muud riigid, kui seda on vaja projekti rahastamiseks punktides a–c osutatud riigis või territooriumil.

Artikkel 12

Rakenduspartnerite valimine

1. Komisjon valib kõlblike vastaspoolte hulgast kooskõlas [finantsmääruse] [artikliga 154] rakenduspartnerid või nende rühma, nagu on osutatud käesoleva lõike teises lõigus.

ELi osa puhul peavad kõlblikud vastaspoolled olema väljendanud oma huvi ja peavad olema võimelised tegema rahastamis- ja investeerimistoiminguid **ühes või mitmes** liikmesriigis **või piirkonnas**. Samuti võivad rakenduspartnerid rühma moodustamise kaudu koos katta rahastamis- ja investeerimistoiminguid **ühes või mitmes** liikmesriigis **või piirkonnas**. **Rakenduspartnerid, kelle lepingulised kohustused on piiratud nende vastavate riiklike volitustega, võivad samuti tegeleda turutõrgete või mitteoptimaalsete investeerimisolukordade lahendamisega vastavate kohalikele oludele kohandatud ja võrreldavate instrumentide abil.**

Projekti valmidusastme alusel võib igal ajal ja eri koosseisus moodustada rakenduspartnerite rühma, et turu nõudeid tõhusalt täita.

Liikmesriigi osa puhul võib asjaomane liikmesriik esitada kõlblike vastaspoolte hulgast, kes on väljendanud huvi vastavalt artikli 9 lõike 3 punktile c, rakenduspartneriks ühe või mitu vastaspoolt.

Kui asjaomane liikmesriik rakenduspartnerit ei esita, teeb komisjon vastavalt käesoleva lõike teisele lõigule valiku nende rakenduspartnerite vahel, kes suudavad teha rahastamis- ja investeerimistoiminguid asjaomastes geograafilistes piirkondades.

2. Rakenduspartnerite valimisel tagab komisjon, et InvestEU fondi finantstoodete portfelli:

- a) maksimeerib artiklis 3 sätestatud eesmärkide katvust;
- b) maksimeerib ELi tagatise mõju rakenduspartneri eraldatud omavahendite kaudu;
- c) kaasab maksimaalselt erasektori investeeringuid, kui see on asjakohane;
- d) tagab geograafilise hajutatuse *ja võimaldab väiksemate projektide rahastamist*;
- e) tagab piisava riskide hajutatuse;
- f) edendab innovatiivseid finants- ja riskilahendusi, et kõrvaldada turutõrkeid ja lahendada mitteoptimaalseid investeerimisolukordi;

fa) saavutab täiendavuse.

3. Rakenduspartnerite valimisel võtab komisjon arvesse ka järgmist:

- a) liidu eelarve võimalik kulu ja tulu;
- b) rakenduspartneri suutlikkus täielikult rakendada [finantsmääruse] [artikli 155 lõigete 2 ja 3] nõudeid seoses maksustamise vältimise, maksupettuse, maksudest kõrvalehoidumise, rahapesu, terrorismi rahastamise ja koostööd mittetegevate jurisdiktsioonidega;
- ba) rakenduspartneri suutlikkus hinnata rahastamis- ja investeerimistoiminguid vastavalt tunnustatud rahvusvahelistele sotsiaalse reitingu standarditele, pöörates erilist tähelepanu sotsiaalsele ja keskkonnamõjule;*
- bb) rakenduspartneri suutlikkus kõiki rahastamis- ja investeerimistoiminguid avalikult tõendada ning tagada nendega seotud teabe läbipaistvus ja üldsuse juurdepääs;*
- bc) vajaduse korral rakenduspartneri suutlikkus rahastamisvahendeid hallata, võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) 2018/1046 osutatud varasemaid kogemusi finantsinstrumentide kasutamisel ja korraldusasutustega suhtlemisel^{1a}.*

^{1a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013,

4. Rakenduspartneriks võib valida riiklikke tugipankasid või finantseerimisasutusi, kui need täidavad käesolevas artiklis ja artikli 14 lõike 1 teises lõigus sätestatud nõudeid.

Artikkel 13

Kõlblikud rahastamisvormid

1. ELi tagatist võib kasutada rakenduspartnerite pakutava järgmist liiki rahastamise riski katmiseks:
- a) laenud, tagatised, edasitagatised, kapitalituru instrumendid, mis tahes muud liiki rahastamis- või krediitkvaliteedi parandamise instrumendid, sealhulgas allutatud võlainstrumendid, omakapitali- või kvaasiomakapitali osalused, mis antakse otseselt või kaudselt finantsvahendajate, fondide, investeerimisplatvormide või muude rahastamisvahendite kaudu lõppsaajatele;
 - b) rakenduspartneri poolt teisele finantseerimisasutusele antavad rahalised vahendid või tagatised, mis võimaldavad viimasel pakkuda punktis a osutatud rahastamist.

ELi tagatisega katmiseks antakse, omandatakse või emiteeritakse artikli 11 lõikes 1 osutatud rahastamis- või investeerimistoimingute toetuseks esimese lõigu punktides a ja b osutatud rahastamisvahendeid, kui rakenduspartner on andnud rahastamist vastavalt rakenduspartneri allkirjastatud või sõlmitud rahastamislepingule või tehingule pärast komisjoni ja rakenduspartneri vahelise tagatislepingu allkirjastamist ja leping ei ole lõppenud või seda ei ole tühistatud.

(EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

2. Fondide või muude vahendusstruktuuride kaudu tehtavad rahastamis- ja investeerimistoimingud kaetakse ELi tagatisega vastavalt sätetele, mis kehtestatakse investeerimissuunistega, isegi kui selline struktuur investeerib väikse osa oma investeeritud summadest väljapoole liitu ja artikli 11 lõikes 2 osutatud riikidesse või muudesse varadesse kui käesoleva määruse kohaselt kõlblikud varad.

Artikkel 14

Tagatislepingud

1. Komisjon sõlmib iga rakenduspartneriga tagatislepingu ELi tagatise andmise kohta vastavalt käesoleva määruse nõuetele kuni summani, mille määrab kindlaks komisjon.

Kui koostööpartnerid moodustavad artikli 12 lõike 1 teises lõigus osutatud rühma, sõlmitakse komisjoni ja rühma kuuluva iga rakenduspartneri või rühma nimel tegutseva ühe rakenduspartneri vahel üksainus tagatisleping.

2. Tagatisleping sisaldab eelkõige järgmise sisuga sätteid:
- a) rakenduspartneri antava rahalise toetuse summa ja tingimused;
 - b) selliste rahaliste vahendite või tagatiste tingimused, mille rakenduspartner annab teisele rakendamises osalevale õigussubjektile, kui see on asjakohane;
 - c) vastavalt artiklile 16 üksikasjalikud nõuded ELi tagatise andmise kohta, sealhulgas eri liiki vahendite portfelli kaetus ja vastavad sündmused, mis võivad tingida ELi tagatise võimaliku realiseerimise;
 - d) tasu riski võtmise eest, mis jaotatakse proportsionaalselt liidu ja rakenduspartneri vastava osakaaluga riskide võtmisel;

- e) maksetingimused;
 - f) rakenduspartneri kohustus nõustuda komisjoni ja investeringute komitee otsustega seoses ELi tagatise kasutamisega kavandatud rahastamis- või investeerimistoimingu tarbeks, ilma et see piiraks rakenduspartneri õigust teha otsus ilma ELi tagatiseta kavandatava toimingu kohta;
 - g) sätted ja menetlused, mis on seotud nõuete sissenõudmisega, mis usaldatakse rakenduspartnerile;
 - h) finants- ja tegevusaruannete esitamine ning järelevalve ELi tagatisega toimingute üle;
 - i) peamised tulemusnäitajad, eelkõige seoses ELi tagatise kasutamisega, artiklites 3, 7 ja 11 sätestatud eesmärkide ja kriteeriumide täitmisega ning erakapitali kaasamisega;
 - j) kui see on asjakohane, sätted ja menetlused seoses segarahastamistoimingutega;
 - k) muud asjaomased sätted, mis vastavad [finantsmääruse] [X jaotise] nõuetele.
3. Samuti nähakse tagatislepinguga ette, et liidule ettenähtud tasu käesolevas määruse kohastest rahastamis- ja investeerimistoimingutest kantakse üle pärast ELi tagatise realiseerimise tõttu tehtud maksete mahaarvamist.
4. Samuti nähakse tagatislepinguga ette, et rakenduspartnerile tasumisele kuuluvad ELi tagatisega seotud summad arvatakse maha tasude, tulude ja tagasimaksete kogusummast, mille rakenduspartner peab liidule maksma seoses käesoleva määruse kohaste rahastamis- ja investeerimistoimingutega. Kui see summa ei ole piisav, et katta summat, mis tuleb rakenduspartnerile maksta vastavalt artikli 15 lõikele 3, kaetakse puuduolev summa ELi tagatise jaoks ette nähtud eraldistest.
5. Kui tagatisleping on sõlmitud liikmesriigi osa raames, võib sellega ette näha asjaomaste liikmesriikide või piirkondade esindaja osalemise tagatislepingu rakendamise järelevalves.

Artikkel 15

ELi tagatise kasutamise nõuded

1. ELi tagatise andmiseks peab jõustuma asjaomase rakenduspartneriga sõlmitud tagatisleping.
2. Rahastamis- ja investeerimistoimingud saavad ELi tagatise üksnes juhul, kui need vastavad käesolevas määruses ja asjaomastes investeerimissuunistes sätestatud kriteeriumidele ning kui investeringute komitee on jõudnud järeldusele, et need täidavad ELi tagatise vormis toetuse saamise tingimusi. Rakenduspartnerid vastutavad selle eest, et rahastamis- ja investeerimistoimingud vastavad käesolevas määruses ja asjaomastes investeerimissuunistes sätestatud nõuetele.
3. Komisjon ei pea seoses ELi tagatisega kaetud rahastamis- ja investeerimistoimingute rakendamisega maksma rakenduspartnerile mingeid halduskulusid või -tasusid, välja arvatud juhul, kui rakendatava finantstoote poliitikaeesmärkide laad võimaldab rakenduspartneril tõestada erandi vajalikkust. Selliste kulude katmine peab olema sätestatud tagatislepingus ja olema kooskõlas [finantsmääruse][artikli 209 lõike 2 punktiga g].
4. Lisaks võib rakenduspartner kasutada ELi tagatist sissenõudmiskulude asjakohase osa katteks, välja arvatud juhul, kui need arvatakse maha sissenõutud summast vastavalt artikli 14 lõikele 4.

Artikkel 16

ELi tagatise ulatus ja tingimused

1. Tasu riski võtmise eest jaotatakse liidu ja rakenduspartneri vahel proportsionaalselt nende vastava osakaaluga riski võtmisel rahastamis- ja investeerimistoimingute portfelli või vajaduse korral üksikute toimingute raames **ning see on otseselt seotud aluseks olevate toimingute omaduste ja riskiprofiliga**. Rakenduspartneril peab olema asjakohane enda riskipositsioon ELi tagatisega toetatava rahastamis- ja investeerimistoimingu suhtes, välja arvatud juhul, kui rakendatava finantstoote poliitikaeesmärgid on sellist laadi, et rakenduspartneril ei ole võimalik mõistlikul viisil panustada oma riskitaluvusvõimega sellesse tootesse.

2. ELi tagatis katab:

a) artikli 13 lõike 1 punktis a osutatud võlatoodete puhul:

- i) põhisumma ja kõik intressid ja summad, mis kuuluvad tasumisele rakenduspartnerile, kuid kes ei saa neid vastavalt rahastamistoimingu tingimustele enne makseviivitust; allutatud laenu puhul käsitatakse tasumise edasilükkamist, vähendatud makset või nõutavat väljumist makseviivituseks;
- ii) restruktureerimiskahju;
- iii) kahju, mis on tingitud muude vääringute kui euro kõikumistest turgudel, kus pikaajalise riskimaandamise võimalused on piiratud;

b) artikli 13 lõike 1 punktis a osutatud omakapitali- või kvaasiomakapitali investeringute puhul investeeritud summad ja nendega seotud rahastamiskulud ning muude vääringute kui euro kõikumisest tingitud kahju;

c) rakenduspartneri poolt teisele juriidilisele isikule antud rahaliste vahendite või tagatiste puhul, millele on osutatud artikli 13 lõike 1 punktis b, kasutatud summad ja nendega seotud rahastamiskulud.

3. Kui liit teeb ELi tagatise realiseerimise korral rakenduspartnerile makse, kantakse see üle rakenduspartneri asjaomastele õigustele, mis on seotud ELi tagatisega kaetud rahastamis- või investeerimistoimingute, sel määral, mil need õigused on jätkuvalt olemas.

Rakenduspartner jätkab ülekantud summadega seotud nõuete sissenõudmist liidu nimel ja maksab sissenõutud summadest liidule tagasi.

IV PEATÜKK JUHTIMINE

Artikkel 16a

Juhatus

1. *InvestEU fondi juhib juhatus, mis määrab ELi tagatise kasutamiseks artiklis 3 sätestatud üldeesmärkide kohaselt kindlaks*
 - a) *InvestEU fondi strateegilise suunitluse;*
 - b) *InvestEU fondi toimimiseks vajalikud tegevuspõhimõtted ja -korra;*
 - c) *investeerimisplatvormide tegevuse suhtes kohaldatavad eeskirjad.*
2. *Juhatus*
 - a) *koosneb kuuest liikmest:*
 - i) *kolm liiget nimetab komisjon;*
 - ii) *ühe liikme nimetab EIP grupp;*
 - iii) *ühe liikme nimetab nõuandekogu rakenduspartnerite esindajate hulgast; kõnealune liige ei tohi olla EIP grupi esindaja;*
 - iv) *ühe eksperdi nimetab Euroopa Parlament. Kõnealune ekspert ei küsi ega võta vastu juhiseid liidu institutsioonidelt, organitelt või asutustelt, ühegi liikmesriigi valitsuselt ega muudelt avalik-õiguslikelt või eraõiguslikelt organitelt ning on oma tegevuses täielikult sõltumatu. Ekspert täidab oma ülesandeid erapooletult ja InvestEU fondi huvides;*

- b) *valib komisjoni nimetatud kolme liikme seast esimehe kolmeaastaseks kindlaksmääratud perioodiks, mida saab ühe korra pikendada;*
- c) *arutab kõigi liikmete seisukohti ja võtab neid võimalikult suurel määral arvesse. Kui liikmed ei suuda oma seisukohti ühtlustada, teeb juhatus otsuseid liikmete häälteenamusega. Kõigi liikmete seisukohti kajastatakse põhjalikult juhatuse koosoleku protokollis.*

- 3. *Juhatus teeb komisjonile ettepaneku muuta I lisas osutatud summade jaotust.*
- 4. *Juhatus korraldab asjaomaste sidusrühmade, eelkõige kaasinvesteetijate, avaliku sektori asutuste, ekspertide, haridus-, koolitus- ja teadusasutuste, heategevusorganisatsioonide, asjaomaste sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna esindajatega korrapäraselt konsultatsioone käesoleva määruse alusel ellu viidava investeerimispoliitika suuna ja rakendamise teemal.*
- 5. *Juhatus koosolekute üksikasjalikud protokollid avaldatakse nii kiiresti kui võimalik pärast seda, kui juhatus on need kinnitanud.*

Artikkel 17

Nõuandekogu

- 1. Komisjonile ja juhatusele annab nõu nõuandekogu ■ .
- 1a. *Nõuandekogu püüab tagada soolise tasakaalu järgmises koosseisus:*
 - a) *igat rakenduspartnerit esindab üks liige;*
 - b) *igal liikmesriigil on üks esindaja;*
 - c) *EIP grupil on üks esindaja;*
 - d) *komisjonil on üks esindaja;*
 - e) *igat poliitikaharu esindab üks ekspert, kelle nimetab Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee;*

f) ühe eksperdi nimetab Regioonide Komitee.

2.

3.

4. Nõuandekogu koosoleku eesistuja *on komisjoni esindaja. Ase-eesistuja on EIP esindaja.*

Nõuandekogu kohtub korrapäraselt ja vähemalt kaks korda aastas eesistuja nõudmisel.

Nõuandekogu koosolekute üksikasjalikud protokollid avaldatakse nii kiiresti kui võimalik pärast seda, kui nõuandekogu on need kinnitanud.

Komisjon kehtestab nõuandekogu töökorra ja juhib nõuandekogu sekretariaadi tööd.

5. Nõuandekogu :

a) annab nõu käesoleva määruse alusel rakendatavate finantstoodete väljatöötamise kohta;

b) annab komisjonile *ja juhatusele* nõu turutõrgete, mitteoptimaalsete investeerimisolukordade ja turutingimuste kohta;

c) annab liikmesriikidele teavet InvestEU fondi rakendamise kohta *iga poliitikaharu raames*;

d) vahetab liikmesriikidega seisukohti turusuundumuste küsimustes ja jagab parimaid tavaid.

Artikkel 17a

Riskihindamise meetod

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 26 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse riskihindamise meetod. Selline riskihindamise metoodika töötatakse välja tihedas koostöös EIP grupi ja teiste rakenduspartneritega ning see sisaldab järgmist:

- a) riskiastmete klassifikatsioon, et tagada kõigi toimingute järjekindel ja standardne käsitlemine, sõltumata vahendavast asutusest;*
- b) meetod, millega hinnata riskiväärtust ja makseviivituse tõenäosust selgetel statistilistel alustel, sealhulgas keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimiskriteeriumid;*
- c) makseviivituses oleva riskipositsiooni ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise meetod, võttes arvesse rahastamise väärtust, projekti riski, tagasimaksetingimusi, tagatist ja muid asjakohaseid näitajaid.*

Artikkel 17b

Tulemustabel

- 1. Iga rakenduspartner kasutab näitajate tulemustabelit (edaspidi „tulemustabel“), et hinnata ELi tagatisega potentsiaalselt toetatavate investeeringute kvaliteeti ja usaldusväärsust. Tulemustabel tagab ELi tagatise võimaliku ja tegeliku kasutamise sõltumatu, läbipaistva ja ühtlustatud hindamise.*
- 2. Iga rakenduspartner täidab tulemustabeli oma kavandatud rahastamis- ja investeerimistoimingute kohta. Kui ettepaneku investeerimistoiminguks on teinud mitu rakenduspartnerit, täidavad osalevad rakenduspartnerid tulemustabelit ühiselt.*

3. *Tulemustabelis hinnatakse eelkõige järgmist:*
- a) *kavandatavate rahastamis- ja investeerimistoimingute riskiprofiil, mis on saadud artiklis 17a osutatud riskihindamise meetodi kohaldamisel;*
 - b) *lõppsaaja kasu;*
 - c) *vastavus liidu kohustustele ÜRO kestliku arengu eesmärkide, kliimamuutusi käsitleva Pariisi kokkuleppe, Euroopa sotsiaalõiguste samba ja põhiõiguste harta vallas;*
 - d) *kõlblikkuskriteeriumide täitmine;*
 - e) *investeerimistoimingu kvaliteet ja panus jätkusuutlikku majanduskasvu ja tööhõivesse;*
 - f) *investeerimistoimingu panus InvestEU programmi eesmärkide saavutamisse;*
 - g) *projekti tehniline ja rahaline toetamine.*
 - h) *kas välja pakutud toiminguga korrigeeritakse väljaselgitatud turutõrked või mitteoptimaalsed investeerimistoimingud.*
4. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 26 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad rakenduspartnerite kasutatava tulemustabeli kohta.*
5. *Vajaduse korral võib komisjon rakenduspartnereid riskihindamismeetodi kohaldamisel ja tulemustabeli koostamisel abistada. Ta tagab, et hindamismeetodit kohaldatakse nõuetekohaselt ja investeeringute komiteele esitatud tulemustabelid on kvaliteetsed.*

Artikkel 18

Artikkel 19

Investeeringute komitee

1. Luuakse **täielikult sõltumatu** investeeringute komitee. See teeb järgmist:
 - a) vaatab läbi rahastamis- ja investeerimistoimingute ettepanekud, mille on esitanud rakenduspartnerid ELi tagatise saamiseks **ja mille vastavust liidu õigusele ja poliitikale komisjon on kontrollinud**;
 - b) kontrollib nende vastavust käesolevale määrusele ja asjaomastele investeerimissuunistele, pöörates erilist tähelepanu **käesoleva määruse artiklis 7a** osutatud täiendavusnõudele ja **vajaduse korral** [finantsmääruse] [artikli 209 lõike 2 punktis d] osutatud nõudele kaasata maksimaalselt erasektori investeeringuid, ning
 - c) kontrollib, kas rahastamis- ja investeerimistoimingud, mida võiks toetada ELi tagatisega, vastavad kõigile asjakohastele nõuetele.
2. Investeeringute komitee tuleb kokku neljas erinevas koosseisus vastavalt artikli 7 lõikes 1 osutatud poliitikaharule.

Igasse investeeringute komiteesse koosseisu kuulub kuus tasustatud väliseksperti. Ekspertidid valitakse vastavalt [finantsmääruse] [artiklile 237] ja komisjon nimetab nad ametisse tähtajaliselt kuni neljaks aastaks. Nende ametiaega võib pikendada, kuid see ei tohi kokku ületada seitset aastat. **Juhatus** võib otsustada investeeringute komitee tegevliikme ametiaega pikendada ilma käesolevas lõikes sätestatud menetlust kohaldamata.

Ekspertidel peavad olema suured asjakohased kogemused projektide struktureerimisel ja rahastamisel või VKEdes või muude äriühingute rahastamisel.

Investeeringute komitee koosseisus tuleb tagada laialdased teadmised artikli 7 lõikes 1 osutatud poliitikaharudega hõlmatud sektoritest ja liidu geograafilistest turgudest ning see, et komitee oleks tervikuna sooliselt tasakaalustatud.

Neli liiget on investeeringute komitee kõigi nelja koosseisu alalised liikmed. Lisaks kuulub investeeringute komitee igasse koosseisu kaks eksperti, kellel on investeerimisalased

kogemused kõnealuse poliitikaharuga hõlmatud sektorites. Vähemalt ühel alalistest liikmetest peavad olema eksperditeadmised jätkusuutlike investeeringute valdkonnas. **Juhatus** nimetab investeeringute komitee asjakohase koosseisu või asjakohaste koosseisude liikmed. Investeeringute komitee valib oma alaliste liikmete hulgast eesistuja.

Komisjon võtab vastu investeeringute komitee töökorra ja **korraldab** investeeringute komitee sekretariaadi tööd. **Sekretariaat abistab ka juhatust.**

3. Investeeringute komitee tegevuses osaledes täidavad selle liikmed oma ülesandeid erapooletult ja üksnes InvestEU fondi huvides. Nad ei tohi küsida ega võtta vastu juhiseid rakenduspartneritelt, liidu institutsioonidelt, liikmesriikidelt ega üheltki teiselt avalik-õiguslikult või eraõiguslikult organilt.

Investeeringute komitee kõikide liikmete elulookirjeldused ja huvide deklaratsioonid avalikustatakse ja neid ajakohastatakse pidevalt. Investeeringute komitee liikmed edastavad komisjonile **ja juhatusele** viivitamata kogu teabe, mida on vaja huvide konflikti puudumise pidevaks kontrollimiseks.

Juhatus võib liikme ametist vabastada, kui see ei täida käesolevas lõikes sätestatud nõudeid, või muudel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.

4. Käesoleva artikli kohaselt tegutsedes **toetab** investeeringute komiteed **komisjoni korraldatav sekretariaat, mis allub investeeringute komitee esimehele. Sekretariaat kontrollib, et rakenduspartnerite esitatud dokumentatsioon, mis koosneb standardiseeritud taotlusvormist, tulemustabelist ja mis tahes muudest dokumentidest**, mida investeeringute komitee peab asjakohaseks, **oleks täielik. Investeeringute komitee võib paluda rakenduspartnerilt selgitusi koosoleku ajal või paluda esitada järgmisel koosolekul lisateabe**. Rakenduspartneri antud hinnangud projektide kohta ei investeeringute komitee jaoks ELi tagatisega kaetavate rahastamis- või investeerimistoimingute seisukohast siduvad.

Investeeringute komitee kasutab ettepanekute hindamisel ja kontrollimisel **artiklis 17b** osutatud näitajate tulemustabelit.

5. Investeeringute komitee järeldused võetakse vastu kõigi liikmete lihthäälteenamusega, **kui oma hääle andis vähemalt üks ekspert**. Häälte võrdse jagunemise korral on otsustavaks investeeringute komitee eesistuja hääl.

Investeeringute komitee järeldused, millega kiidetakse heaks ELi tagatise vormis toetus rahastamis- või investeerimistoimingutele, on avalikult kättesaadavad ja sisaldavad heakskiitmise põhjendusi. **Neis viidatakse ka tulemustabelist tulenevale üldhinnangule. Vajaduse korral lisab investeeringute komitee ELi tagatise kasutamise heakskiitmist käsitlevate järelduste loetelusse toiminguid käsitleva teabe, eelkõige toimingute kirjelduse, teabe arendajate või finantsvahendajate ning projekti eesmärkide kohta. Avaldatavad materjalid ei või sisaldada tundlikku äriteavet. Tundliku äriteabega seotud otsuste puhul avaldab investeeringute komitee kõnealused otsused ning teabe projekti arendajate või finantsvahendajate kohta asjaomase rahastamise lõpetamise kuupäeval või varasemal kuupäeval, kui lõpeb äriteabe tundlikkus.**

Tulemustabel tehakse üldsusele kättesaadavaks **enne** rahastamis- või investeerimistoimingu või allprojekti allkirjastamist. Avaldatavad materjalid ei või sisaldada tundlikku äriteavet ega isikuandmeid, mida ei tohi avalikustata vastavalt liidu andmekaitse eeskirjadele.

Kaks korda aastas **esitab investeeringute komitee** Euroopa Parlamendile ja nõukogule **loetelu kõigist nende otsustega seotud järeldustest ja tulemustabelitest. Esitamisel kohaldatakse** rangeid konfidentsiaalsusnõudeid.

Investeeringute komitee järeldused, millega lükatakse tagasi ELi tagatise kasutamine, tehakse asjaomasele rakenduspartnerile õigeaegselt kättesaadavaks.

6. Kui investeeringute komiteel palutakse kiita heaks ELi tagatise kasutamine rahastamis- või investeerimistoimingu puhul, mis on vahend, programm või struktuur, millel on allprojektid, hõlmab kõnealune heakskiit allprojekte, välja arvatud juhul, kui investeeringute komitee otsustab jätta endale **nõuetekohaselt põhjendatud juhul** õiguse kiita need heaks eraldi.
- 6a. **Investeeringute komitee võib, kui ta peab seda vajalikuks, esitada komisjonile investeerimissuuniste muutmise ettepanekuid.**

V PEATÜKK
InvestEU nõustamiskeskus

Artikkel 20

InvestEU nõustamiskeskus

1. InvestEU nõustamiskeskus annab nõustamistoetust investeerimisprojektide kindlakstegemiseks, ettevalmistamiseks, arendamiseks, struktureerimiseks, hangete tegemiseks ning aitab suurendada projektiarendajate ja finantsvahendajate suutlikkust rakendada rahastamis- ja investeerimistoiminguid. Selle toetus võib hõlmata projekti elutsükli või toetatava üksuse rahastamise mis tahes etappi, nagu on asjakohane.

Komisjon allkirjastab EIP grupi ja muude rakenduspartneritega lepingud, et nimetada nad nõustamiskeskuse partneriteks ning teha neile ülesandeks eelmises lõigus osutatud nõustamistoetuse andmine ja lõikes 2 osutatud teenuste osutamine. Komisjon loob InvestEU nõustamiskeskusele ühtse kontaktpunkti ja jagab nõustamistoetuse taotlused asjaomastele nõustamiskeskuse partneritele. Komisjon, EIP grupp ja muud rakenduspartnerid teevad tihedat koostööd, et tagada kogu liidus toetuse tõhusus, koostoime ja tulemuslik geograafiline katvus, võttes nõuetekohaselt arvesse olemasolevaid struktuure ja tööd.

InvestEU nõustamiskeskus on kättesaadav artikli 7 lõikes 1 osutatud iga poliitikaharu raames, hõlmates kõiki asjaomase poliitikaharu sektoreid. Lisaks pakutakse valdkonnaüleseid ***ja suutlikkuse suurendamiseks mõeldud*** nõustamisteenuseid.

2. InvestEU nõustamiskeskus pakub eelkõige järgmisi teenuseid:
 - a) pakub ametiasutustele ja projektiarendajatele ühtse kontaktpunkti projektide arendamise abistamiseks keskselt hallatavate liidu programmide puhul;

- aa) levitab ametiasutustele ja projektiarendajatele kogu kättesaadavat lisateavet investeerimissuuniste ja nende suuniste tõlgendamise kohta;*
- b) abistab vajaduse korral projektiarendajaid projektide arendamisel, et viia need vastavusse artiklites 3, 7 ja 11 sätestatud eesmärkide ja kõlblikkuskriteeriumidega, ja hõlbustab väikesemahuliste projektide koondamist; selline abi ei mõjuta siiski investeringute komitee järeldusi sellistele projektidele ELi tagatise vormis toetuse andmise kohta;
- ba) kasutab muu hulgas investeerimisplatvormide kaudu potentsiaali kaasata ja rahastada väikesemahulisi projekte;*
- c) toetab meetmeid ja suurendab kohalikke teadmisi, et hõlbustada InvestEU fondi toetuse kasutamist kogu liidus, ja aitab võimaluse korral aktiivselt saavutada InvestEU fondi valdkondliku ja geograafilise hajutatuse eesmärki, toetades rakenduspartnereid võimalike rahastamis- ja investeerimistoimingute algatamisel ja arendamisel;
- d) hõlbustab koostööplatvormide loomist vastastikuseks teabevahetuseks ning andmete, oskusteabe ja parimate tavade jagamiseks, et toetada projektide väljatöötamist ja valdkonna arendamist, *sh aidates edendada koostööd ühelt poolt heategevusorganisatsioonide ja teiselt poolt muude potentsiaalsete investorite ja projektiedendajate vahel, eelkõige seoses sotsiaalvaldkonna investeringute ja oskuste poliitikaharuga;*
- e) pakub vajaduse korral kohapealse esinduse kaudu ennetavat nõustamistuge investeerimisplatvormide, eelkõige **■** piiriüleste ja makropiirkondlike investeerimisplatvormide ning selliste investeerimisplatvormide loomiseks, mis koondavad ühe või mitme liikmesriigi väikese või keskmise suurusega projektid teema või piirkonna järgi;
- ea) soodustab ja toetab segarahastamist liidu eelarvest või muudest allikatest rahastatavate toetuste või finantsinstrumentidega, et tugevdada liidu instrumentide vahelist koostoimet ja täiendavust ning maksimeerida InvestEU programmi finantsvõimendust ja mõju;*

- f) toetab suutlikkuse suurendamise meetmeid, et arendada organisatsioonilist suutlikkust, oskusi ja protsesse ning kiirendada organisatsioonide investeerimisvalmidust, et projektiarendajad ja ametiasutused saaksid koostada investeerimisprojektide loetelud, **töötada välja rahastamisvahendeid ja investeerimisplatvorme** ja juhtida projekte ning et finantsvahendajad saaksid rakendada rahastamis- ja investeerimistoiminguid selliste üksuste toetuseks, kellel on raskusi juurdepääsul rahastamisele, sealhulgas toetades riskianalüüsi suutlikkuse arendamist või valdkondlike teadmiste täiendamist, **pöörates erilist tähelepanu kultuuri- ja loomesektorile;**
- fa) pakub ennetavat nõustamistuge idufirmadele, eriti kui nad püüavad kaitsta oma teadus- ja innovatsiooniinvesteeringuid intellektuaalomandiõiguste, näiteks patentide omandamisega.**
3. InvestEU nõustamiskeskus on kättesaadav avaliku sektori ja erasektori projektiarendajatele, **sealhulgas riiklikele tugipankadele, investeerimisplatvormidele, VKEdele ja idufirmadele, avaliku sektori asutustele** ning finants- ja muudele vahendajatele.
4. Lõikes 2 osutatud teenuste eest võib nõuda tasu, et katta osa nende teenuste osutamise kuludest, **välja arvatud riiklikele projektiarendajatele ja mittetulundusühingutele osutatavate teenuste puhul, mis on tasuta. VKEdele osutatavate lõikes 2 osutatud teenuste eest võetavad tasud piirduvad ühe kolmandikuga kõnealuste teenuste osutamisega seotud kuludest.**
5. Lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamiseks ja nõustamistoetuse andmise hõlbustamiseks tugineb InvestEU nõustamiskeskus komisjoni, **EIP grupi ja muude** rakenduspartnerite eksperditeadmistele.
6. InvestEU nõustamiskeskus pakub vajaduse korral tuge kohapeal. Eelkõige luuakse esindus sellistes liikmesriikides või piirkondades, kellel on InvestEU fondi alla kuuluvate projektide arendamisel probleeme. InvestEU nõustamiskeskus aitab anda teadmisi edasi piirkondlikule ja kohalikule tasandile, et luua piirkondlik ja kohalik suutlikkus ja asjatundlikkus lõikes 1 osutatud toetuseks **ning rakendada ja kaasata väikeseid projekte.**

- 6a. *Lõikes 1 osutatud nõustamistoetuse andmiseks ja nõustamistoetuse andmise hõlbustamiseks kohalikul tasandil teeb InvestEU nõustamiskeskus koostööd riiklike tugipankade või finantseerimisasutustega ning tugineb nende eksperditeadmistele. Koostöö ühelt poolt InvestEU nõustamiskeskuse ja teiselt poolt riikliku tugipanga või finantseerimisasutuse vahel võib toimuda lepingulise partnerluse vormis. InvestEU nõustamiskeskus püüab sõlmida vähemalt ühe koostöölepingu iga liikmesriigi ühe riikliku tugipanga või finantseerimisasutusega. Liikmesriikides, kus riiklik tugipank või finantseerimisasutus puudub, pakub InvestEU nõustamiskeskus vajaduse korral ja asjaomase liikmesriigi taotluse alusel ennetavat nõustamistuge sellise tugipanga või finantseerimisasutuse asutamiseks.*
7. Rakenduspartnerid soovivad projektide, eelkõige väikesemahuliste projektide arendajatel, kes küsivad rahastamist, taotleda seoses oma projektidega InvestEU nõustamiskeskuse toetust, et asjakohasel juhul saaks projektide ettevalmistamist tõhustada ja hinnata, kas projekte saab ühendada.

Samuti teavitavad rakenduspartnerid asjakohasel juhul arendajaid võimalusest lisada nende projektid artiklis 21 osutatud InvestEU portaali.

VI PEATÜKK

Artikkel 21

InvestEU portaali

1. Komisjon loob InvestEU portaali. See on hõlpsasti ligipääsetav ja kasutajasõbralik projektide andmebaas, kust saab asjakohast teavet kõigi projektide kohta.
2. InvestEU portaali pakub projektiarendajatele kanali, et muuta nähtavaks projektid, mille jaoks nad rahastamist soovivad, ja seega annab investoritele nende kohta teavet. Projektide lisamine InvestEU portaali ei mõjuta otsuseid selliste projektide lõpliku valiku kohta, millele antakse toetust käesoleva määruse, mõne teise liidu rahastamisvahendi või avalik-õigusliku rahastamise raames.

3. Portaalil esitatakse üksnes need projektid, mis on kooskõlas liidu õiguse ja poliitikaga.
4. Projektid, mis vastavad lõikes 3 sätestatud tingimustele, edastab komisjon asjaomastele rakenduspartneritele *ja vajaduse korral InvestEU nõustamiskeskusele*.
5. Rakenduspartnerid vaatavad läbi projekte, mis kuuluvad nende geograafilisse ulatusse ja tegevusvaldkonda.

VII PEATÜKK

VASTUTUS, JÄRELEVALVE, ARUANDLUS, HINDAMINE JA KONTROLL

Artikkel 21a

Vastutus

1. *Euroopa Parlamendi või nõukogu taotluse alusel annab juhatuse esimees taotluse esitanud institutsioonile aru InvestEU tulemustest, osaledes muu hulgas Euroopa Parlamendis toimuval kuulamisel.*
2. *Juhatus esimees vastab Euroopa Parlamendi või nõukogu poolt InvestEU-le esitatud küsimustele kas suuliselt või kirjalikult, kuid igal juhul viie nädala jooksul alates küsimuse saamise kuupäevast.*
3. *Euroopa Parlamendi või nõukogu taotluse alusel esitab komisjon aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta.*

Artikkel 22
Järelevalve ja aruandlus

1. Näitajad, mille abil antakse aru artiklis 3 sätestatud InvestEU programmi üld- ja konkreetsete eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta, on esitatud käesoleva määruse III lisas.
2. Selleks et tagada InvestEU programmi eesmärkide saavutamise mõjus hindamine, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 26 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesoleva määruse III lisa ning vajaduse korral näitajad läbi vaadata või neid täiendada ning lisada kõnealusele määrusele sätteid, milles käsitletakse järelevalve- ja hindamisraamistiku kehtestamist.
3. Tulemusaruannete süsteem peab tagama, et programmi rakendamise ja tulemuste järelevalveks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt. Selleks kehtestatakse rakenduspartneritele ja muudele liidu rahaliste vahendite saajatele proportsionaalsed aruandlusnõuded, nagu on asjakohane.
4. Komisjon annab InvestEU programmi rakendamise kohta aru vastavalt [finantsmääruse] [artiklitele 241 ja 250]. Selleks esitavad **EIP grupp ja** rakenduspartnerid igal aastal teabe (**sh tagatise toimimise kohta**), mida on vaja, et komisjon saaks täita oma aruandluskohustusi.
5. Lisaks esitab iga rakenduspartner iga kuue kuu järel **Euroopa Parlamendile ja** komisjonile aruande käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate rahastamis- ja investeerimistoimingute kohta, jaotatuna ELi ja liikmesriigi osa vahel liikmesriikide kaupa, kui see on asjakohane. Aruandes hinnatakse, kas ELi tagatise kasutamise nõuded on täidetud ja käesoleva määruse III lisas osutatud peamised tulemusnäitajad saavutatud. Aruanne peab samuti sisaldama **võimalikult suures ulatuses** statistilisi, finants-, tegevus- ja raamatupidamisandmeid iga rahastamis- ja investeerimistoimingu kohta ning osa, poliitikaharu ja InvestEU fondi tasandil, **kaitstes samas erateabe ja tundliku üriteabe konfidentsiaalsust**. Üks kõnealustest aruannetest peab sisaldama teavet, mida rakenduspartnerid esitavad vastavalt [finantsmääruse] [artikli 155 lõike 1 punktile a].
Komisjon kogub rakenduspartnerite aruanded kokku ja hindab neid ning esitab kokkuvõtte avalike aastaaruannete kujul, esitades teabe programmi rakendamise taseme

kohta selle eesmärkide ja tulemusnäitajate põhjal, osutades InvestEU programmist toetust saanud rahastamis- ja investeerimistoimingute riskidele ja võimalustele.

Artikkel 23

Hindamine

1. Hindamised toimuvad piisavalt aegsasti, et nende tulemusi saaks kasutada otsustamisprotsessis.
2. Komisjon viib 30. septembriks **2024** läbi InvestEU programmi ja eelkõige ELi tagatise kasutamise vahehindamise.
3. InvestEU programmi rakendamise lõpul, kuid mitte hiljem kui **kaks** aastat pärast artiklis 1 nimetatud ajavahemikku, viib komisjon läbi InvestEU programmi ja eelkõige ELi tagatise kasutamise lõpphindamise.
4. Komisjon edastab hindamiste tulemused koos oma tähelepanekutega Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.
5. Rakenduspartnerid aitavad kaasa hindamistele, mida komisjon teeb vastavalt lõigetele 1 ja 2, ja esitavad selleks vajalikku teavet.
6. Vastavalt [finantsmääruse] [artikli 211 lõikele 1] vaatab komisjon iga kolme aasta järel [finantsmääruse] [artiklis 250] osutatud aastaaruandes läbi käesoleva määruse artikli 4 lõikes 1 sätestatud eraldiste määra sobivuse ELi tagatisega kaetud rahastamis- ja investeerimistoimingute tegeliku riskiprofiiliga. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 26, et kõnealuse läbivaatamise alusel kohandada käesoleva määruse artikli 4 lõikes 1 sätestatud eraldiste määra kuni 15 %.

Artikkel 24

Auditid

Liidu rahaliste vahendite kasutamise auditid, mille on teinud **Euroopa Kontrollikoda, koos nende audititega, mille on teinud** isik või üksus, sealhulgas isik või üksus, keda liidu institutsioonid või asutused ei ole selleks volitanud, on [finantsmääruse] artikli 127 kohase üldise kindluse aluseks.

Artikkel 25

Liidu finantshuvide kaitse

Kolmas riik, kes osaleb InvestEU programmis rahvusvahelise lepingu alusel tehtud otsuse või muu õigusliku vahendi kohaselt, annab vastutavale eelarvevahendite käsutajale, Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) ning Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja juurdepääsu, et nad saaksid täielikult kasutada oma vastavaid volitusi. OLAFi puhul hõlmavad need õigused ka õigust toimetada juurdusi, sealhulgas teha kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdusi.

Artikkel 26

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte selles artiklis sätestatud tingimustel. ***Rakenduspartnerite poolt läbi viidud või nende osalusega tegevusi puudutavad delegeeritud õigusaktid koostatakse tihedas dialoogis nende rakenduspartneritega.***
2. Artikli 4 lõikes 2, artikli 7 lõigetes 3 ja 6, artiklites 17a ja 17b, artikli 22 lõikes 2 ning artikli 23 lõikes 6 osutatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise volitused antakse komisjonile viieks aastaks [alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast]. Komisjon esitab volituste delegeerimise kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 4 lõikes 2, artikli 7 lõigetes 3 ja 6, artiklites 17a ja 17b, artikli 22 lõikes 2 ja artikli 23 lõikes 6 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprill 2016 institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 4 lõike 2, artikli 7 lõigete 3 ja 6, artiklite 17a ja 17b, artikli 22 lõike 2 ja artikli 23 lõike 6 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

VIII PEATÜKK
LÄBIPAISTVUS JA NÄHTAVUS

Artikkel 27

Teave, teabevahetus ja avalikustamine

1. Rakenduspartnerid tunnistavad liidu rahaliste vahendite päritolu ja tagavad selle nähtavuse (eriti meetmeid ja nende tulemusi kajastades), andes eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele selle kohta sidusat, asjakohast ja sihipärast teavet, **võttes arvesse ka sotsiaalset ja keskkonnamõju**.
2. Komisjon rakendab InvestEU programmi ning selle meetmete ja tulemustega seotud teavitus- ja teabevahetusmeetmeid. InvestEU programmi jaoks eraldatud rahalised vahendid peavad ühtlasi aitama kaasa liidu poliitiliste prioriteetide propageerimisele, niivõrd kui need on seotud artiklis 3 osutatud eesmärkidega.

IX PEATÜKK
ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 28
Üleminekusätted

1. Käesoleva määruse IV lisas osutatud programmide raames kehtestatud rahastamisvahenditega seotud tulused, tagasimakseid ja sissenõutud summasid võib kasutada kaesoleva määruse kohase ELi tagatise eraldisteks.
2. Määrusega (EL) 2015/1017 kehtestatud ELi tagatisega seotud tulused, tagasimakseid ja sissenõutud summasid võib kasutada kaesoleva määruse kohase ELi tagatise eraldisteks, välja arvatud juhul, kui neid kasutatakse määruse (EL) 2015/1017 artiklites 4, 9 ja 12 osutatud eesmärkidel.

Artikkel 29
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

I LISA
Summad konkreetsete eesmärkide kaupa

Artikli 4 lõikes 2 osutatud ■ jaotus finants- ja investeerimistoimingute puhul on järgmine:

- a) ■ 11 500 000 000 eurot artikli 3 lõike 2 punktis a osutatud eesmärkide puhul;
- b) ■ 11 250 000 000 eurot artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud eesmärkide puhul;
- c) ■ **12 500 000 000** eurot artikli 3 lõike 2 punktis c osutatud eesmärkide puhul;
- d) ■ **5 567 500 000** eurot artikli 3 lõike 2 punktis d osutatud eesmärkide puhul.

II LISA

Rahastamis- ja investeerimistoimingute tegemiseks kõlblikud valdkonnad

Rahastamis- ja investeerimistoiminguid võidakse teha ühes või mitmes järgmises valdkonnas.

1. Energeetikasektori arendamine kooskõlas energialiidu prioriteetidega, sealhulgas energiaravustuse kindlus, ning kava 2030 ja Pariisi kliimakokkuleppe raames võetud kohustustega, eelkõige järgmistes valdkondades:
 - a) puhta ja säästva taastuvenergia *lahenduste loomise laiendamine, nende kasutuselevõtu, nendega varustamise ja nende rakendamise kiirendamine*;
 - b) energiatõhusus, *energiasüsteemi ümberkujundamine* ja energiasääst, keskendudes nõudluse vähendamisele nõudluse juhtimise ja hoonete renoveerimise kaudu;
 - c) taastuvenergia taristu arendamine, arukamaks muutmine ja kaasajastamine (ülekande- ja jaotustasand, energia salvestamise tehnoloogiad, *arukad võrgud*) ning *liikmesriikide elektrivõrkude vastastikuse sidumise suurendamine*;
 - d) taastuvatest / CO₂-neutraalsetest energiaallikatest *säästva* sünteetilise kütuse tootmine ja sellega varustamine ning alternatiivkütused, *sh kõigi transpordiliikide jaoks, kooskõlas [taastuvenergia direktiivi 2009/28/EÜ] sätetega*;
 - e) süsinikdioksiidi kogumise taristu ja tööstusprotsessides, bioenergiajaamades ja tootmisrajatistes säilitamise taristu, et liikuda energiasüsteemi ümberkujundamise suunas.
2. Säästva ja ohutu transpordi taristu ja liikuvuslahenduste, seadmete ja innovatiivsete tehnoloogiate arendamine kooskõlas liidu transpordiprioriteetidega ja Pariisi kliimakokkuleppe raames võetud kohustustega, eelkõige järgmistes valdkondades:
 - a) projektid, millega toetatakse üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist, sealhulgas linnatranspordisõlmed, mere- ja siseveesadamad, *lennujaamad*, mitmeliigilised terminalid ja nende ühendus põhivõrkudega ning määruses (EL) nr 1315/2013 sätestatud telemaatilised rakendused;

- aa) *TEN-T taristuprojektid, milles on ette nähtud vähemalt kahe eri transpordiliigi, eelkõige mitmeliigilise kaubaveo terminalide ja reisijateveosõlmede kasutamine;*
- b) *aruka ja säästva linnaliikuvuse projektid, sh sisevee- ja õhustransport, mis on suunatud vähese heitega linnatranspordiliikidele, diskrimineerimiseta juurdepääsuvõimaluste parandamisele, õhusaaste ja müra vähendamisele, energiatarbimise tõhustamisele ja liiklusohutuse suurendamisele, sh jalgratturite ja jalakäijate jaoks;*
- c) *transpordiveeremi uuendamise ja moderniseerimise toetamine, et võtta kasutusele vähese heitega liikuvuslahendused, sh taastuvatest allikatest või CO₂-neutraalsetest allikatest saadud alternatiivkütuste ja sünteetiliste kütuste kasutamine kõigi transpordiliikide sõidukites;*
- d) *raudteetaristu, muud raudteeprojektid, siseveeteede taristu ning meresadamad ja meremagistraalid;*
- e) *alternatiivkütuste taristu, sealhulgas elektrilaadimise taristu kõikidele transpordiliikidele;*
- ea) *aruka ja säästva liikuvuse projektid, mis on suunatud järgmisele:*
 - i) *liiklusohutus (sealhulgas sõidukijuhtide ja reisijate ohutuse parandamine ning surmaga lõppevate õnnetuste ja raskete vigastuste arvu vähendamine);*
 - ii) *juurdepääsetavus (sealhulgas maapiirkondades);*
 - iii) *heite vähendamine;*
 - iv) *uute transporditehnoloogiate ja -teenuste arendamine ja kasutuselevõtmine, eelkõige VKEde poolt, ning seoses ühendatud ja autonoomsete transpordiliikide ning integreeritud piletimüügisüsteemidega;*
- eb) *projektid olemasoleva transporditaristu, sealhulgas TEN-T kiirteede hooldamiseks või ajakohastamiseks, kui see on vajalik liiklusohutuse suurendamiseks, säilitamiseks või parandamiseks, arukate transpordisüsteemide teenuste arendamiseks või taristu terviklikkuse ja standardite tagamiseks, eelkõige ohutud*

parkimisalad ja -rajatised, alternatiivkütuse jaamad ja elektrisõidukite laadimissüsteemid;

ec) maanteetaristu transpordi jaoks ühtekuuluvuseesmärgi alla kuuluvates riikides, vähem arenenud piirkondades või piiriülestes transpordiprojektides.

3. Keskkonna- ja ressursitõhusus, eelkõige järgmistes valdkondades:

- a) vesi, sealhulgas veevarustus ja kanalisatsioon, ning rannikutaristu ja muu veega seotud keskkonnasõbralik taristu;
- b) jäätmekäitlustaristu;
- c) keskkonnaressursside haldamise ja *säästvate* tehnoloogiate valdkonna projektid ja ettevõtted;
- d) ökosüsteemide parandamine ja taastamine ning sellega seotud teenused;
- e) kestlik linna- ja maapiirkondade ning rannikualade areng *ja taaselavdamine*;
- f) kliimamuutustega seotud meetmed, sealhulgas loodusõnnetuste ohu vähendamine, *kliimamuutustega kohanemine ja nende leevendamine*;
- g) projektid ja ettevõtted, mis rakendavad ringmajandust, integreerides tootmisse ja toote elutsükklisse ressursitõhususe aspektid, sealhulgas esmaste ja teiseste toorainete kestlik tarne;
- h) süsinikdioksiidiheite oluline vähendamine energiamahukates tööstusharudes, sealhulgas uuenduslike vähese heitega tehnoloogiate ulatuslik tutvustamine ja kasutuselevõtt;
- ha) projektid, millega edendatakse kestlikku kultuuripärandit ning mis hõlmavad eelkõige strateegiaid ja vahendeid Euroopa ainelise ja vaimse kultuuripärandi kaitseks.*

4. Digitaalse ühenduvuse taristu arendamine, eelkõige selliste projektide kaudu, millega toetatakse väga suure läbilaskevõimega digivõrkude kasutuselevõttu, *5G ühenduvus ning digitaalse ühenduvuse ja juurdepääsetavuse parandamine, eelkõige maapiirkondades ja äärealadel.*

5. Teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon, eelkõige järgmistes valdkondades:
- a) **teadustaristu ja teadustegevuse ning innovatsiooniprojektide** toetamine **kõigis teemavaldkondades, mis on määratletud programmis „Euroopa horisont“ ja aitavad saavutada selle eesmärgi;**
 - b) äriühinguprojektid, **sealhulgas koolitus ning klastrite ja ärivõrgustike loomise edendamine;**
 - c) näidisprojektid ja -programmid ning nendega seotud taristu, tehnoloogiate ja protsesside kasutuselevõtmine;
 - d) **teadus- ja innovatsioonialased** koostööprojektid teadusasutuste, **teadus- ja innovatsiooniorganisatsioonide ning** ettevõtete vahel; **avaliku ja erasektori partnerlus ning kodanikuühiskonna organisatsioonid;**
 - e) teadmus- ja tehnosiire;
 - f) uued tõhusad **ja kättesaadavad** tervishoiutooted, sealhulgas ravimid, meditsiiniseadmed, **diagnostikavahendid** ja uudsed ravimid, **uued antimikroobikumid ning uuenduslikud arendusprotsessid, milles välditakse loomkatseid.**
6. Digitehnoloogiate ja -teenuste arendamine, kasutuselevõtmine **ja laiendamine**, eelkõige järgmistes valdkondades:
- a) tehisintellekt **kooskõlas digitaalse Euroopa programmiga, eriti eetikaküsimustes;**
 - aa) kvantitehnoloogia;**
 - b) küberturvalisus ja võrgukaitsetaristu;
 - c) asjade internet;
 - d) plokiahel ja muud hajusraamatu tehnoloogiad;
 - e) kõrgema taseme digioskused;

- f) muud kõrgema taseme digitehnoloogiad ja -teenused, mis aitavad kaasa liidu majanduse digitaliseerimisele **ning digitehnoloogia, -teenuste ja -oskuste integreerimisele liidu transpordisektorisse;**

fa) robootika ja automatiseerimine.

7. Rahaline toetus kuni 3 000 töötajaga üksustele. **VKEde poliitikaharus keskendutakse üksnes VKEdele ning väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele ja VKEdest sotsiaalsetele ettevõtetele, eelkõige järgmistes valdkondades:**

- a) käibekapitali ja investeeringute pakkumine, **eelkõige seoses tegevusega, mis arendavad ettevõtlikku mõtteviisi ja ettevõtluskultuuri ning soodustavad mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate asutamist ja kasvu;**
- b) riskirahastamine alates algetapist kuni laienemisetapini, et tagada tehnoloogiaalane juhtpositsioon uuenduslikes ning jätkusuutlikes valdkondades, **sealhulgas digiteerimise ja innovatsioonivõimekuse suurendamine ja ülemaailmse konkurentsivõime tagamine.**

8. Kultuuri- ja loomesektor, meedia-audiovisuaalsektor ja ajakirjandus, **sh eelkõige järgmistes valdkondades:**

- a) **kultuuri- ja loometoodetele ja -teenustele rakendatav uus tehnoloogia, näiteks tugitehnoloogia;**
- b) **digitehnoloogia kasutamine Euroopa vaimse ja ainelise kultuuripärandi säilitamisel ja taastamisel;**
- c) **kultuuri- ja loomemajandus ning -sektorid – nt võimendatud reaalsus / virtuaalreaalsus, süübekeskkonnad, inimese ja arvuti vahelised liidesed, internetiprotokoll ja pilveandmetöötamise infrastruktuur, 5G võrgud, uusmeedia;**
- d) **intellektuaalomandiõiguste tehniline haldamine.**

9. **Turismisektor.**

10. Säästev põllumajandus, metsandus, kalandus, vesiviljelus ja muud laiema kestliku biomajanduse valdkonnad.

11. Sotsiaalsed investeeringud, sealhulgas need, mis toetavad Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamist, eelkõige järgmistes valdkondades:
- a) **eetiline ja jätkusuutlik rahastamine**, mikrorahastamine, sotsiaalsete ettevõtete rahastamine ja sotsiaalmajandus;
 - b) oskuste nõudlus ja pakkumine;
 - c) haridus, **kutseõpe** ja nendega seotud teenused;
 - d) sotsiaalne taristu, eelkõige
 - i) haridus ja koolitus, sealhulgas alusharidus ja lapsehoid, õppehooned, üliõpilaselamud ja digiseadmed;
 - ii) sotsiaaleluasemed;
 - iii) tervishoid ja pikaajaline hooldus, sealhulgas kliinikud, haiglad, esmatasandi tervishoid, koduhooldusteenused ja kogukonnapõhine hooldus;
 - e) sotsiaalne innovatsioon, sealhulgas innovatiivsed sotsiaalsed lahendused ja skeemid, mille eesmärk on edendada sotsiaalset mõju ja tulemusi selles punktis osutatud valdkondades;
 - f) sotsiaalse eesmärgiga kultuuritegevus;
 - fa) meetmed, millega edendatakse soolist võrdõiguslikkust ja naiste aktiivset osalemist;**
 - g) haavatavatele isikute, sealhulgas kolmanda riigi kodanike integreerimine;
 - h) uuenduslikud tervishoiulahendused, sealhulgas **e-tervishoid**, tervishoiuteenused ja uued ravimudelid;
 - i) puudega inimeste kaasamine ja juurdepääs.
12. Kaitsetööstuse arendamine, mille kaudu edendatakse liidu strateegilist sõltumatust, eelkõige järgmistes valdkondades:
- a) liidu kaitsetööstuse tarneahel, eelkõige VKEdele ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele rahalise toetuse andmise kaudu;

- b) ettevõtted, kes osalevad kaitsevaldkonnas murrangulistes innovatsiooniprojektides ja on tihedalt seotud kahesuguse kasutusega tehnoloogiatega;
- c) kaitsesektori tarneahel, kui osaletakse koostööpõhistes kaitsealases teadus-ja arendusprojektides, sealhulgas Euroopa Kaitsefondi toetatavates projektides;
- d) kaitsealane teadus- ja väljaõppetaristu.

13. Kosmos, eelkõige kosmosesektori arendamine kooskõlas kosmosestrateegia eesmärkidega, et:

- a) maksmeerida kasu liidu ühiskonnale ja majandusele;
- b) edendada kosmosesüsteemide ja -tehnoloogiate konkurentsivõimet, *suurendades* eelkõige tarneahelate *sõltumatust*;
- c) toetada kosmosealast ettevõtlust, *sh järgmise etapi arendustegevust*;
- d) edendada liidu sõltumatust ohutuks ja turvaliseks kosmosele juurdepääsuks, sealhulgas kahesuguse kasutusega seotud aspekte.

13a. Mered ja ookeanid, arendades kestlikku sinist majandust kooskõlas integreeritud merenduspoliitika eesmärkidega, eelkõige järgmistes valdkondades:

- a) *merendusettevõtlus*;
- b) *innovaatiline ja konkurentsivõimeline meretööstus*;
- c) *merealane kirjaoskus, karjäär meremajanduses*;
- d) *kestliku arengu eesmärkide, eelkõige kestliku arengu 14. eesmärgi (veealune elu) täitmine*;
- e) *taastuv mereenergia ja ringmajandus. [ME 2 ja 16/rev]*

III LISA

Peamised tulemusnäitajad

1. **InvestEU-poolse rahastamise maht** (*punktide ja alapunktide kaupa, mis on loetletud II lisas rahastamis- ja investeerimistoimingute tegemiseks kõlblike valdkondade nimekirjas*)
 - 1.1 Allkirjastatud toimingute maht
 - 1.2 Kaasatud investeeringud
 - 1.3 Kaasatud erasektori rahalised vahendid
 - 1.4 Saavutatud võimendav ja mitmekordistav mõju
 - 1.4a Koostoime muude liidu programmidega*
2. **InvestEU-poolse rahastamise geograafiline katvus** (*punktide ja alapunktide kaupa, mis on loetletud II lisas rahastamis- ja investeerimistoimingute tegemiseks kõlblike valdkondade nimekirjas*)
 - 2.1 Projektidega hõlmatud riikide arv
 - 2.1a Projektidega hõlmatud piirkondade arv*
 - 2.1b Toimingute arv ja maht liikmesriikide ja piirkondade kaupa*
3. **InvestEU-poolse rahastamise mõju**
 - 3.1 Loodud või toetatud töökohtade arv
 - 3.2 **Energia- ja kliimaeesmärkide saavutamist toetavad investeeringud ja vajaduse korral üksikasjad poliitikaharu ja kategooria kaupa, samuti kliimamõju osakaal**
 - 3.3 Digitaliseerimist toetavad investeeringud
 - 3.3a Sotsiaalsete eesmärkide saavutamist toetavad investeeringud*
4. **Jätkusuutlik taristu**

- 4.1 Energia: loodud täiendav taastuenergia tootmise võimsus (MW) *allikate kaupa*
- 4.2 Energia: parema energiatarbimisklassiga kodumajapidamiste *ning avalike ja äriruumide arv, sh energiatarbimisklassi paranemise määr või samaväärne näitaja või liginullenergiahooneks ja passiivmaja standardile vastavaks renoveeritud kodumajapidamiste arv*
- 4.3 Digivaldkond: täiendavad kodumajapidamised, *äri- ja/või avalikud hooned*, millel on lairibaühendus kiirusega vähemalt 100 Mbps, mida saab suurendada gigabitini, *või loodud raadio-kohtvõrgu (Wi-Fi) levialade arv*
- 4.4 Transport: TEN-T raames kaasatud investeeringud, millest: ■
- *[määruse nr XXX, lisada viide uuele Euroopa Ühendamise Rahastule] lisas nimetatud koostisosade põhivõrk ja üldvõrk;*
 - *mitmeliigiline taristu;*
 - *innovaatilised lahendused, mis aitavad saavutada transpordiliikide, sealhulgas sisevee- ja õhutranspordi tasakaalustatud kombinatsiooni;*
 - *kasutusele võetud alternatiivkütuse taristupunktide arv*
- 4.5 Keskkond: investeeringud, mis aitavad kaasa selliste kavade ja programmide rakendamisele, mis on ette nähtud liidu keskkonnaõigustikuga ja on seotud õhukvaliteedi, vee, jäätmete ja loodusega.

4.5a Kasutusele võetud alternatiivkütuse taristupunktide arv

4.6 Heite vähendamine: vähendatud CO₂-heite hulk

5. Teadusuuringud, innovatsioon ja digitaliseerimine

- 5.1 Panus eesmärgi, et 3 % liidu SKPst investeeritakse *kogu programmi raames* teadus- ja arengutegevusse ning innovatsiooni
- 5.2 Selliste *kogu programmi raames* toetatud ettevõtete arv, kes tegelevad teadus- ja innovatsiooniprojektidega

5.2a Selliste projektide arv, mis said varem toetust programmi „Euroopa horisont“ ja/või digitaalse Euroopa programmi kaudu

6. VKEd

6.1 Toetatud ettevõtete arv suuruse kaupa (mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad ning väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad)

6.2 Toetatud ettevõtete, *eelkõige innovaatiliste VKEde* arv arenguetappide kaupa (varajane etapp, kasvuetapp, laienemisetapp)

6.3 Toetust saavate ettevõtete arv sektorite kaupa

7. Sotsiaalvaldkonna investeeringud ja oskused

7.1 Sotsiaalne taristu: toetatud sotsiaalse taristu maht *ja ulatus* sektorite kaupa: eluase, haridus, tervis, muud

7.2 Mikrorahastamine, sotsiaalsete ettevõtete rahastamine: toetatud sotsiaalsete ettevõtete arv

7.2a Mikrorahastamine, sotsiaalsete ettevõtete rahastamine: loodud sotsiaalsete ettevõtete arv

7.2b Mikrorahastamine, sotsiaalsete ettevõtete rahastamine: toetatud sotsiaalsete ettevõtete arv arenguetappide kaupa (varajane etapp, kasvuetapp, laienemisetapp)

7.5 Oskused: uusi oskusi omandavate *või oskuste tunnustamist taotlevate* isikute arv: formaalne, *informaalne ja mitteformaalne* haridus ja õpe

IV LISA

InvestEU programme – varasemad rahastamisvahendid

A. Omakapitalipõhise rahastamise vahendid

- **Euroopa tehnoloogiaedendusrahastu (ETF98).** Nõukogu 19. mai 1998. aasta otsus 98/347/EÜ finantsabi meetmete kohta uuenduslikele ja töökohti loovatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKEdele) – kasvu ja tööhõive initsiatiiv (EÜT L 155, 29.5.1998, lk 43).
- **TTP.** Komisjoni otsus, millega võetakse vastu täiendav rahastamisotsus seoses ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi meetme „Kaupade siseturg ja valdkondliku poliitika põhimõtted“ rahastamisega 2007. aastal ning võetakse vastu raamotsus, mis käsitleb ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi ettevalmistava meetme „ELi rolli täitmine globaliseerivas maailmas“ ja nelja katseprojekti –,Erasmus noortele ettevõtjatele“, „Meetmed mikroettevõtete ja VKEde koostöö ja partnerluse edendamiseks“, „Tehnosiire“ ja „Euroopa turismi tippsihtkohad“ – rahastamist 2007. aastal (C(2007)531).
- **Euroopa tehnoloogiaedendusrahastu (ETF01).** Nõukogu 20. detsembri 2000. aasta otsus 2000/819/EÜ ettevõtteid ja ettevõtlust, eelkõige väikseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEsid) käsitleva mitmeaastase programmi kohta (2001–2005) (EÜT L 333, 29.12.2000, lk 84).
- **Konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm.** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsus nr 1639/2006/EÜ, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013) (ELT L 310, 9.11.2006, lk 15).
- **Euroopa ühendamise rahastu.** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L 348, 20.12.2013, lk 129), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2015. aasta määrusega (EL) 2015/1017, mis käsitleb Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, Euroopa investeerimisnõustamise keskust ja Euroopa investeerimisprojektide portaali ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1291/2013 ja

(EL) nr 1316/2013 – Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (ELT L 169, 1.7.2015, lk 1).

- **COSME EFG.** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1287/2013, millega kehtestatakse ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME) (2014–2020) ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1639/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 33).
- **InnovFini omakapitalirahastu.**
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1290/2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1906/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 81).
 - Nõukogu 3. detsembri 2013. aasta otsus 2013/743/EL, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni 2014.–2020. aasta raamprogrammi „Horisont 2020“ rakendamise eriprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused 2006/971/EÜ, 2006/972/EÜ, 2006/973/EÜ, 2006/974/EÜ ja 2006/975/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 965).
- **EaSI suutlikkust suurendav investeerimisvahend.** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1296/2013, millega luuakse Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI) ning muudetakse otsust nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 238).

B. Tagatisvahendid

- **VKEde tagatissüsteem 1998 (SMEG98).** Nõukogu 19. mai 1998. aasta otsus 98/347/EÜ finantsabi meetmete kohta uuenduslikele ja töökohti loovatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKEdele) – kasvu ja tööhõive initsiatiiv (EÜT L 155, 29.5.1998, lk 43).
- **VKEde tagatissüsteem 2001 (SMEG01).** Nõukogu 20. detsembri 2000. aasta otsus 2000/819/EÜ ettevõtteid ja ettevõtlust, eelkõige väikseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEsid) käsitleva mitmeaastase programmi kohta (2001–2005) (EÜT L 333, 29.12.2000, lk 84).
- **VKEde tagatissüsteem 2007 (SMEG07).** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsus nr 1639/2006/EÜ, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007—2013) (ELT L 310, 9.11.2006, lk 15).
- **Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ – tagatis (EPMF-G).** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. märtsi 2010. aasta otsus nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ (ELT L 87, 7.4.2010, lk 1).
- **Riskijagamisvahend.**
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsus nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) (ELT L 412, 30.12.2006, lk 1);
 - Nõukogu 19. detsembri 2006. aasta otsus 2006/971/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) rakendamise eriprogrammi „Koostöö“ (ELT L 400, 30.12.2006, lk 86).
 - Nõukogu 19. detsembri 2006. aasta otsus 2006/974/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) rakendamise eriprogrammi „Võimekus“ (ELT L 400, 30.12.2006, lk 299).

- **EaSI tagatis.** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1296/2013, millega luuakse Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI) ning muudetakse otsust nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 238).
- **COSME laenutagamisvahend (COSME LGF).** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1287/2013, millega kehtestatakse ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME) (2014–2020) ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1639/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 33).
- **InnovFin Debt.**
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1290/2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1906/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 81).
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).
 - Nõukogu 3. detsembri 2013. aasta otsus 2013/743/EL, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni 2014.–2020. aasta raamprogrammi „Horisont 2020“ rakendamise eriprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused 2006/971/EÜ, 2006/972/EÜ, 2006/973/EÜ, 2006/974/EÜ ja 2006/975/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 965).
- **Kultuuri- ja loomesektori tagatisvahend (CCS GF).** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1295/2013, millega luuakse programm „Loov

Euroopa“ (2014–2020) ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1718/2006/EÜ, nr 1855/2006/EÜ ja nr 1041/2009/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 221).

- **Üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu (SLGF).** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1288/2013, millega luuakse „Erasmus+“: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 50).
- **Energiatõhususe erarahastamisvahend (PF4EE).** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1293/2013, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 614/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 185).

C. Riskijagamisvahendid

- **Riskijagamisrahastu (RSFF).** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsus nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013) (ELT L 412, 30.12.2006, lk 1).
- **InnovFin.**
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1290/2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1906/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 81).
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).
- **Euroopa ühendamise rahastu võlainstrument (CEF DI).** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L 348 20.12.2013, lk 129).

- **Looduskapitali rahastamisvahend (NCFF).** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1293/2013, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 614/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 185).

D. Sihtotstarbelised investeerimisvahendid

- **Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ – Fonds commun de placements – fonds d'investissements spécialisés (EPMF FCP-FIS).** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. märtsi 2010. aasta otsus nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ (ELT L 87, 7.4.2010, lk 1).
- **Marguerite.**
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 680/2007, millega kehtestatakse ühenduse rahalise toetuse andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste transpordi- ja energiavõrkude valdkonnas (ELT L 162, 22.6.2007, lk 1).
 - Komisjoni 25. veebruari 2010. aasta otsus Euroopa Liidu osalemise kohta Euroopa energeetika, kliimamuutuste ja infrastruktuuride 2020. aasta investeerimisfondis (nn Marguerite'i fond) (C(2010)941).
- **Euroopa Energiatõhususe Fond (EEEF).** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1233/2010, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 663/2009, millega luuakse toetuskava majanduse elavdamiseks ühenduse finantstoetuse andmisega energeetikaprojektidele (ELT L 346, 30.12.2010, lk 5).
